2022 was een druk jaar

Onze prestaties op een rij!

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

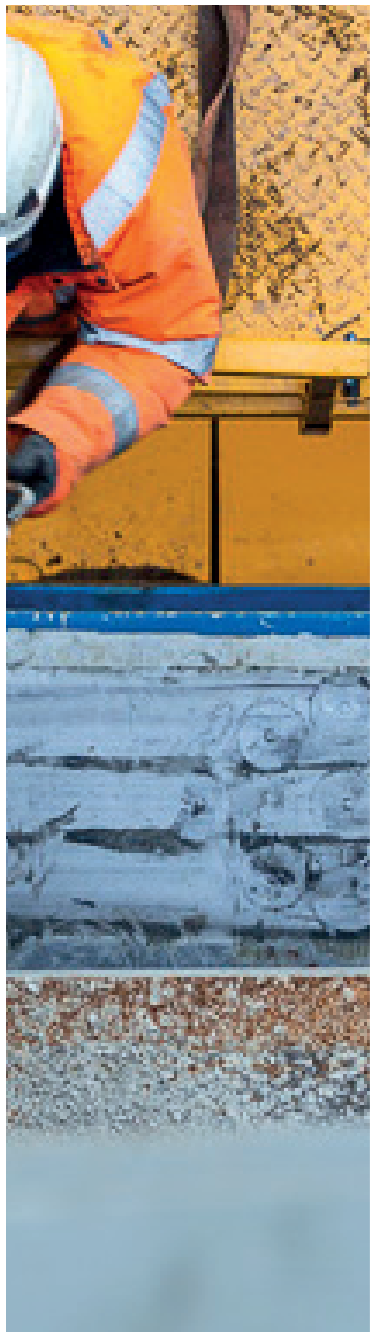
Jaarverslag en -rekening 2022
KATERN 2

JAARREKENING ODRA 2022

Ons financieel en sociaal jaarverslag bestaat uit twee katernen. In katern 1 hebben de focus op de inhoudelijk behaalde resultaten conform afgesproken programma- en taakveldindeling van het Gelders Stelsel.

In dit katern (2) van het jaarverslag verantwoorden we ons over de financiën 2022. Dit doen we aan de hand van de grondslagen en uitgangspunten, die in hoofdzaak zijn bepaald door de richtlijnen uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Daarnaast hebben we met de zeven omgevings-diensten in Gelderland en onze partners (gemeenten en provincie) afspraken gemaakt over de programma- en taakveldindeling en de detaillering van onze verantwoording. We spreken over de programma's Vergunningen, Toezicht en handhaving, Advies, Projecten en Stelseltaken en de taakvelden Milieu, Algemeen en Bouw. We geven in Katern 2 dus aanvullend op Katern 1 de financiële verantwoording over de programma's en de staat van 'baten en lasten'. In dit katern nemen we ook alle vereiste cijfers en toelichtingen op onze balanspositie en alle door de BBV voorgeschreven overzichten.

Grondslagen en uitgangspunten

Wettelijk kader en bestuurlijke afspraken

- BBV: Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
- Financiële verordening Omgevingsdienst Regio Arnhem 2012
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
- De systematiek van 'Beheerste outputfinanciering'; diensten en producten worden afgerekend tegen vooral vastgestelde prijzen (vastgelegd in de PDC 22/23) en werkelijke aantallen. Deze methodiek geldt voor alle opdrachten van klanten, met uitzondering van de provinciale programma's en opdrachten van derden. Deze worden geheel op uren x tarief afgerekend

Toerekening en berekeningswijzen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop de dienst en/of product betrekking heeft:

- Baten betreffen de in rekening gebrachte bedragen aan partners, omgevingsdiensten in Gelderland, derden en Provinciale programma's. Dat doen we op basis van de afgesproken tarieven voor producten en diensten en gerealiseerde aantallen producten en diensten. Alsmede subsidies en overige inkomsten (onttrekkingen uit reserves en voorzieningen) waar diensten tegenover staan
- Voor nog niet afgeronde producten (onderhandenwerk) wordt op basis van verstreken doorlooptijd in relatie tot de gemiddelde doorlooptijd per product, een percentage berekend. Dat percentage x het tarief van betreffende product is de waarde die is opgenomen, onder aftrek van de stand van voorgaand jaar
- Lasten zijn de personeelskosten (eigen medewerkers en inhuur), huisvesting, facilitair, bovenregionale kosten, advieskosten en materiële kosten voor projecten
- Bijzondere lasten zijn correcties uit voorgaande jaren en dotaties aan voorzieningen die niet waren voorzien in de begroting

Directe kosten en overhead onderscheiden we in:

- Directe kosten, personeelskosten en kosten die volledig gerelateerd kunnen worden aan het primaire proces. Deze kosten worden toegerekend aan de programma's en taakvelden op basis van de verhouding van de tijdsbesteding door medewerkers
- Overheadkosten (indirect), loonkosten van medewerkers bedrijfsvoering, staf en management, teamleiding, huisvesting, ICT en facilitair voor zover deze niet worden gemaakt voor projecten en specifieke opdrachten en activiteiten in het primaire proces
- *Voorzieningen* worden berekend op basis van het financiële risico, toekomstige kosten voor zover deze tijdens het opstellen van de jaarrekening (april 2023) konden worden vastgesteld
- *Exploitatieresultaat* is het verschil van baten, lasten en dotatie/onttrekking aan voorzieningen. Het exploitatieresultaat wordt na afsluiten van het boekjaar gemuteerd op de Algemene reserve en Bestemmingsreserves, tenzij anders wordt besloten door het Algemeen Bestuur
- *Algemene reserve* is maximaal 5% van de jaarlijkse exploitatielasten (max € 500.000). Het Algemeen Bestuur kan besluiten tot instellen van Bestemmingsreserves. Mocht na verrekenen van het exploitatieresultaat 2022 met de Algemene Reserve en/of bestemmingsreserves nog een saldo resteren, dan kan dit, op basis van de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling, via de sleutel 'stemverhouding' worden afgerekend
- *Continuïteit ODRA*, er zijn geen meerjarige toezeggingen van klanten aan ODRA over de meerjarige begroting. Elk jaar wordt op basis van de geaccordeerde begroting een werkprogramma afgesproken. De bijdragen zijn voor een deel van structurele aard, ODRA voert de wettelijke taken voor milieuvergunningen en toezicht uit

Positief resultaat

We hebben boekjaar 2022 met een positief exploitatieresultaat van afgerond € 53.300 (na fondsmutaties, maar vóór bestemming) afgesloten. Het resultaat is het verschil tussen het resultaat uit reguliere bedrijfsvoering ad € 378.000 minus een dotatie aan de voorziening 'verlof-sparen'van € 325.000.

J

BATEN EN LASTEN; PROGRAMMA-INDELING, PRODUCT – EN KLANTGROEPEN

In het bijgevoegde overzicht van baten en lasten (tabel 1) hanteren we een indeling in programma's en taakvelden. We hebben de afgelopen jaren gezien dat het aandeel van kosten en baten met een algemeen karakter toeneemt of voor alle programma's en taakvelden gelden. De meeste kosten hebben we ondergebracht in het programma Projecten en het Taakveld milieu. Kosten en baten gefinancierd uit bestemmings- en balansfondsen hebben we niet gecategoriseerd op programmaniveau. Deze zijn opgenomen en toegelicht in de categoriale exploitatie rekening.

Indelingen klant -en productgroepen

We hanteren naast de dimensies programma's en taakvelden, ook een indeling in klantgroepen en productgroepen. We gebruiken klantgroepen en productgroepen om het systeem van beheerste outputfinanciering te laten werken.

Klanten

We hebben enkel publiekrechtelijke organisaties als klant. We maken in de staat van baten en lasten onderscheid tussen vier klanten:

- Partners – dat zijn de 10 gemeenten in de regio Arnhem en de provincie Gelderland voor reguliere taken
- Provincie - voor de provinciale programma's PCH (toezicht op complexe bedrijven) en PAB (aandachtsbedrijven)
- Omgevingsdiensten in Gelderland
- Derden - alle overige klanten, zoals gemeenten, omgevingsdiensten buiten Gelderland en Omgevingsdiensten NL, brancheorganisaties en verschillende ministeries

Productgroepen

In ons financieringssysteem hanteren we een vijftal productgroepen, gebaseerd op de volgende methodiek:

- Producten - worden in rekening gebracht op basis van vaste productprijs x aantal geleverde producten
- Diensten - op basis van een uniform uurtarief (€ 92)
- Gezamenlijke diensten - op basis van fixed price voor het gehele pakket aan diensten
- Materiele kosten - worden 1 op 1 doorbelast op basis van nacalculatie werkelijke kosten;
- Provinciale programma's: worden op basis van de bestede uren (€ 92) afgerekend

Producten- en dienstencatalogus

Wij werken met een producten- en diensten catalogus (PDC) waarin elk van de circa 80 producten en diensten zijn beschreven op inhoud, kwaliteitsniveau en prijs. We hebben elke dienst en product gekoppeld aan een programma en taakveld. De realisatie van de baten komt geheel vanuit deze koppeling voort. De realisatie van de programma/taakveld-kosten baseren we op de verhouding van de tijdsbesteding op de producten x gemiddeld tarief.

Voor partners, omgevingsdiensten en de provincie voor de provinciale programma's geldt dat we vooraf een werkpakket afspreken. Werk voor overige klanten en de projecten worden beschouwd als 'aanvullend werk' en daarmee een extra dimensie in de monitoring en beheersing van ons werk.

Het systeem van outputfinanciering is door de indeling in product -en klantgroepen administratief complexer geworden dan we bij aanvang aannamen. Mede versterkt door het relatief hoge aandeel van aanvullend werk dat in 2022 is binnengekomen.

Staat van baten en lasten

14 april 2021 heeft het Algemeen Bestuur (AB) de begroting 2022 besproken en 8 juli 2021, met de zienswijzen van Gemeenteraden en Provinciale Staten, definitief vastgesteld. Deze begroting is het uitgangspunt voor werkpakketten, provinciale programma's en analyses over de realisatie van 2021.

Voorjaar 2022 zijn we gestart met opstellen van een begrotingsactualisatie, omdat op dat moment sprake is van meerdere wijzigingen. Zoals een aantal (grote) aanvullende opdrachten, mutaties in de werkpakketten en verhuizing van stadskantoor naar Airborne Tower (investeringen). In de geactualiseerde begroting hebben we de nieuwe PDC (producten diensten catalogus) als uitgangspunt genomen. In de PDC hebben we geanticipeerd op de Omgevingswet en tegelijkertijd een herijking van een aantal kengetallen en veranderingen in productenaanbod doorgevoerd.

20 oktober 2022 is de geactualiseerde begroting door het AB vastgesteld. Het is een actualisatie en geen begrotingswijziging, daarom hebben we conform onze Gemeenschappelijke Regeling geen zienswijzen gevraagd bij Gemeenteraden en Provinciale Staten.

De totale omvang van de initiële begroting is € 20,6 miljoen. De geactualiseerde begroting gaat uit van € 21,6 miljoen. De belangrijkste aanpassingen zijn:

- € 451.000 hogere omzet door aanvullend werk, nieuwe projecten en actualisatie werkprogramma's
- € 222.000 extra middelen uit reserves en voorzieningen (uitkomsten jaarrekening 2021)
- € 673.000 hogere kosten voor personeel (aanvullende werk) en lagere kosten voor huisvesting en ICT na de verhuizing

Verschillen begroting en realisatie per programma

In de tabel is te zien dat de saldi van kosten en baten per programma relatief klein zijn. Waar deze optreden betreft dit onder meer het verschil tussen urenrealisatie en de afgerekende productprijzen (kengetallen). Na afloop van elk jaar maken we een analyse van deze kengetallen. Als gevolg van deze analyse over 2020 hebben we op enkele onderdelen de PDC voor 2022 – 2023 aangepast.
De analyse over 2022 maken we in het voorjaar 2023 en zal input zijn voor de werkpakketten 2024.

Tabel 1: Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten Programma's x € 1.000	Realisatie 2022 bouw	milieu	kosten	totaal	Actuele begroting 2022 bouw	milieu	totaal	% real	Realisatie 2021 bouw	milieu	kosten	totaal
Vergunningen *(+ % v/d kosten)*				24%								23%
• directe kosten			3.524	3.524	2.914	1.360	4.274	112%			3.116	3.116
• toegerekende overhead			1.256	1.256							1.286	1.286
• baten partners	3.140	1.542		4.682	3.091	1.443	4.534	107%	3.127	1.320		4.447
• baten overige klantgroepen	178	0		178						98		98
Saldo vergunningen	3.318	1.542		79	177	83	260		3.127	1.418	-4-402	143
Toezicht en handhaving *(+ % v/d kosten)*				53%								50%
• directe kosten			7.688	7.688	2.270	7.308	9.578	109%			6.941	6.941
• toegerekende overhead			2.740	2.740							2.864	2.864
• baten partners	2.314	7.936		10.250	2.296	7.391	9.687	109%	2.215	8.312		10.527
• baten OD's en derden	0	318		318						361		361
Saldo handhaving	2.314	8.254		140	26	83	109		2.215	8.673	-9.805	1.083
Advies *(+ % v/d kosten)*				14%								9%
• directe kosten			2.039	2.039	619	1.959	2.578	107%			1.283	1.283
• toegerekende overhead			727	727							530	530
• baten partners	363	2.376		2.739	652	2.064	2.716	107%	0	1.472		1.472
• baten OD's en derden	0	172		172						127		127
Saldo advies	363	2.548		146	33	105	138		0	1.599	-1.813	-214
Stelseltaken *(+ % v/d kosten)*				2%								2%
• directe kosten			115	115	101	263	364	84%			339	339
• toegerekende overhead			192	192							140	140
• baten partners				0	0	0	0		0	33		33
• baten OD's en PCH				0								0
Saldo stelseltaken	0	0		-307	-101	-263	-364		0	33	-479	-446
Projecten *(+ % v/d kosten)*				19%								15%
• directe kosten			2.719	2.719	0	4.463	4.463	83%			2.072	2.072
• toegerekende overhead			969	969							855	855
• baten partners	0	2.810		2.810	0	4.319	4.319	85%	0	2.037		2.037
• baten OD's en derden	0	670		670						388		388
Saldo algemeen	0	3.480		-208,4	0	-144	-144		0	2.425	-2.927	-502
Kosten gefinancieerd uit balans											89	89
Baten ontrokken uit balans										107		107
Totaal												
• kosten	0	0	21.971		5.904	15.353	21.257				19.515	19.515
• baten	5.996	15.824	21.819		6.039	15.217	21.256		5.343	14.255		19.598
Saldo	5.996	15.824	-151,5		135	-136	-1		5.343	14.255	-19.515	82,1
Mutaties voorziening / reserves			204,8 *									17,8
Exploitatie saldo			53,3						Toegevoegd aan reserve MBA			64,3
Resultaat na bestemming												0,0
% baten per taakveld	27%	73%			28%	72%			27%	73%		

** De onttrekkingen uit bestemmingsreserves worden in tabel 1 afzonderlijk getoond, ter aansluiting op tabel 5 en 21. T.b.v. het inzicht in de besteding zijn deze middelen in de andere tabellen in het jaarverslag toegerekend aan de programmabaten waar zij betrekking op hebben, nl "projecten".*

Toelichting tabel 1 (realisatie per programma)

We hebben € 0,77 miljoen meer baten gerealiseerd dan begroot. Het heeft vooral betrekking op (bijlage 1):

- Vergunningen € 0,3 miljoen meer omzet door hogere aantallen producten en diensten:
  - Producten: 130 stuks meer, met name meldingen - en vergunningen bouw
  - Diensten: 3.100 uur meer, met name begeleiding milieuvergunningen en juridische expertise
- Toezicht en handhaving: € 1,9 miljoen meer omzet waarvan een groot deel een andere indeling ten opzichte van de begroting. Het betreft diensten voor de provinciale programma's die voorheen bij Projecten waren ondergebracht en sinds 2022 structureel in Toezicht zijn gekomen.
  - Producten: 1.000 stuks meer, met name klachten
  - Diensten: hoger aandeel juridische afhandeling
- Projecten: € 0,7 miljoen minder omzet -> veroorzaakt door overheveling activiteiten provinciale programma's naar programma toezicht & handhaving
- Advies - € 0,2 miljoen omzet
  - Diensten: hoger aandeel adviezen leefomgeving en beoordelingen saneringen
- Stelseltaken - worden alleen kosten op gerealiseerd

Inhoudelijk is dit verder toegelicht in katern 1.

Tabel 2: Realisatie per productgroep

Kerntabel productie x € 1.000	Initiele bg 2022 aantal (prod/uren)	tarief		%	Actuele bg 2022 aantal (prod/uren)	tarief		%	Realisatie 2022 aantal (prod/uren)	tarief		%
Omzet groepen												
Producten	12.589	€ 791	€ 9.963	48%	10.292	€ 712	€ 7.332	34%	11.364	€ 654	€ 7.438	34%
Diensten (incl. prov. Prog)	0	€ 92	€ 8.444	41%	126.058	€ 92	€ 11.597	55%	132.563	€ 93	€ 12.307	56%
Gezamenlijke diensten	13.950		€ 1.527	7%	17.167	€ 92	€ 1.579	7%	14.886		€ 1.526	7%
Overigen/balans			€ 0	0%			€ 222	2%			€ 145	1%
Materiele kosten			€ 651	3%			€ 527	1%			€ 608	3%
Totaal baten			€ 20.584				€ 21.257	100%			€ 22.024	100%
Kengetallen en fte's	fte's	fte's				fte's				fte's		
kosten uitvoering	152,8	152,8	€ 15.400	75%		159,2	€ 15.452	73%		166,6	€ 16.080	73%
kosten overhead	32,3	32,3	€ 5.184	25%		35,7	€ 5.805	27%		37,6	€ 5.885	27%
Totaal lasten	158,1	185,1	€ 20.584			194,9	€ 21.257			204,1	€ 21.971	saldo € 53,3

We hebben in de reguliere bedrijfsvoering € 0,4 miljoen meer kosten gemaakt dan begroot. Die zijn toe te schrijven aan bijzondere kosten (niet regulier) en € 325.000 kosten voor dotatie aan een nieuwe voorziening verlofsparen.

Toelichting tabel 2

- Bij de actualisatie van de begroting hebben we gebruik gemaakt van de PDC 22/23. Dit heeft geleid tot een herijking van het aantal te leveren producten. We hebben een aantal producten omgezet naar diensten, omdat uit de kengetal-analyse bleek dat het betreffende kengetal onvoldoende de ware kosten representeerde en de 'spreiding' te groot was.
- Ook de gelabelde producten bij de provinciale programma's zijn naar diensten omgezet.
- We hebben de uitkomsten van de Jaarrekening 2021 opgenomen, met name de geplande bestedingen vanuit reserves en voorzieningen.

Verschillen tussen realisatie en actuele begroting

- We hebben meer producten geleverd dan in de actuele begroting was aangenomen. Deels vanwege aanvullende opdrachten en taken (bijvoorbeeld bouwtaken Doesburg), maar ook door meer vergunningen bij de bouwpartners.
- We hebben minder omzet gerealiseerd in de groep Producten. De prijs van producten varieert van € 92 (melding sloop) tot € 9.200 (milieuvergunning uitgebreid). Er zijn in 2022 meer goedkope producten gerealiseerd (vooral meldingen en klachtafhandelingen) dan duurdere, waardoor het gemiddeld gerealiseerd tarief enkele € -tientjes lager is uitgekomen.

Toelichting tabel 3

Aan de programma's rekenen we over 2022 een bedrag van afgerond € 5,7 miljoen toe aan kosten voor overhead. In tabel 3 is de opbouw hiervan weergegeven. De totale overhead (exclusief voorziening) bedraagt 26,8 % (begroot is 27,3%). Ten opzichte van 2021 is het absolute bedrag aan overheadkosten toegenomen, maar niet evenredig aan de groei van de organisatie. We hebben efficiency gerealiseerd. Vooral de kosten voor huisvesting en ICT hebben hier in positieve zin aan bijgedragen.
De verhuizing levert ons een structurele besparing van circa € 150.000 per jaar vanaf 2023 op.

Tabel 3: Specificatie overhead

Overhead specificatie (indirecte kosten) x € 1.000	Begroot 2022	Overhead 2022	Directe kosten	Totaal 2022	%	Overhead 2021
Personele overhead	3.318	3.320	15.160	18.480	84%	3.449
		18%	82%			
Materiële overhead						
• huisvesting & facilitair	698	716		716		868
• ict	828	804		804		842
• stelselkosten	248	192	115	307		208
• advieskosten	409	427	63	490		270
• onvoorzien en overig		101		101		36
• projecten	303		747	747		
• dotatie		325		325		
Subtotaal mat. overhead	2.486	2.565	925	3.490	16%	2.225
Totaal	5.805	5.885	16.085	21.970,6	100%	5.674
• saldo				53,3		
% van de totale kosten	27,3%	26,8%		22.024		29,1%

Tabel 4: Overzicht van dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen x € 1.000	Actuele begroting 2022 baten	lasten	saldo	Realisatie 2022 baten	lasten	saldo	Realisatie 2021 baten	lasten	saldo
Exploitatie	21.035	21.035	0	21.544	21.462	83	19.490	19.425	64
Overzicht van dekkingsmiddelen									
• lokale heffingen									
• algemene uitkeringen									
• dividend									
• saldo financiëringsfunctie	222	222	0	480	509	-29	107	89	18
• reserves (na resultaat bestemming						53,3			64
Saldo	21.257	21.257	0	22.024	21.971	0	19.597	19.514	0

Toelichting op tabel 4

We kennen vier financieringsstromen die gerekend worden tot de algemene dekkingsmiddelen: baten van partners, baten uit provinciale programma's, baten van de omgevingsdiensten in Gelderland en baten van derden.
Het saldo financieringsmiddelen bestaat uit vrijval uit reserves en voorzieningen en rente. We hebben in 2022 een lening bij de Bank Nederlandse Gemeenten BNG afgesloten voor de financiering van onze herhuisvesting in de Airborne Tower. De eerste rentetermijn vervalt in 2023. Over het saldo in de schatkist is € 9.912 aan rente ontvangen. We hebben geen beleggingen uitstaan en dus geen dividend uitgekeerd. We innen geen lokale heffingen en ontvangen geen uitkeringen uit algemene fondsen.

Tabel 5: Overzicht financiering uit reserves

Mutaties reserves x € 1.000	Actuele begroting 2022 toev.	onttr.	saldo	Realisatie 2022 toev.	onttr.	saldo	Realisatie 2021 toev.	onttr.	saldo
Algemene reserve			470			470	0	0	470
BR provincietaken			92			92	0	0	92
BR bur. mil. metingen		-9	182			191	0	-10	191
BR omzetting mba's	64	-64	0	64	53	11			0
BR innovatie		-45	48		48	46	120	-26	93
BR opleidingen omgevingswet		-104	0		104	0		-54	104
Resultaat			0			0	0		0
• onverdeeld resultaat 2022			0	53,3		53,3	naar BR mba's		64
Saldo	64	-222	792	118	205	863	120	-89	1.014

Toelichting op tabel 5

We hebben het positieve saldo van boekjaar 2021, na een bestuursbesluit in oktober 2022, kunnen toevoegen aan het nieuwe Bestemmingsfonds Omzetting mba's (milieubelastende activiteiten). Een verplichting die voortkomt uit de Omgevingswet. De inhoudelijke toelichting op de dotaties en onttrekkingen van de fondsen is opgenomen bij de toelichtingen op de balans. Wij stellen voor dat het saldo 2022 € 53.300 wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Op dit moment geldt conform de Gemeenschappelijke Regeling een maximum van € 0,5 miljoen. Dit bedrag is bij de oprichting van

Tabel 6: Overzicht incidentele kosten en baten

Incidentele baten en lasten x € 1.000	Actuele begroting 2022 baten	lasten	saldo	Realisatie 2022 baten	lasten	saldo	Realisatie 2021 baten	lasten	saldo
• Opdrachten derden*	735	*		734	314	421	460		460
• Projecten en subsidies, aanvullend werk				1.206	1.185	21	627	595	32

** De kosten van derden zijn niet berekend in de begroting; in de realisatie zijn de kosten toegekend obv verhouding tijdsbesteding.*

ODRA vastgesteld en was toen een kleine 4% van de omzet. Gezien onze omzetgroei - in de afgelopen jaren is het geldende maximum gedaald naar 2,2% van de omzet - stellen we aan de partners voor een nieuw maximum af te spreken. Tot hiertoe is besloten door onze partners, stellen we voor het meerdere (€ 23.500) te reserveren in algemene zin.

Toelichting op tabel 6

De afspraken die we met onze partners hebben gemaakt over de milieutaken zijn te beschouwen als structurele taken. Voor de meeste taken geldt dat deze (verplicht) zijn belegd bij ODRA. Voor de bouwtaken (Wabo-breed) geldt dat niet, maar zijn feitelijk toch te zien als structureel. Ook team 'Meten en advies' (gefinancierd door Provincie Gelderland) zijn structurele activiteiten.
Bovenstaande activiteiten worden vastgelegd in een werkpakket, dat voorafgaand aan het jaar (in november) met onze partners wordt afgesproken. Gedurende het jaar worden door onze partners aanvullende opdrachten verstrekt. Deze zijn grotendeels als incidenteel aan te merken. Een deel wordt in een volgend jaar gecontinueerd.
Voor de provinciale programma's geldt dat deze in 2020 zijn belegd bij ODRA voor drie jaar. In 2022 is besloten dat deze worden gecontinueerd. Een termijn is niet afgesproken. Daardoor hebben ook de provinciale programma's een structureel karakter.
Onze partners hebben de verantwoordelijkheid om de benodigde capaciteit en kwaliteit die wij moeten aanwenden in stand te houden, dan wel verantwoord af te bouwen bij majeure verandering van taken.
Incidenteel zijn onze opdrachten voor derden, aanvullende opdrachten bij partners en 'gesubsidieerde' projecten (Theseus – Circulaire economie en SPUK-energie, SPUK-IBP).

K

STAAT VAN BATEN EN LASTEN - CATEGORIALE INDELING

Onze Begroting 2022 is in twee ronden tot stand gekomen. De initiële begroting is vastgesteld 9 april 2021 en de bijgestelde begroting is vastgesteld 20 oktober 2022. In deze laatste ronde is de omvang van onze begroting vastgesteld op € 21,3 miljoen.

Tabel 7: Staat van baten

Staat van baten en lasten (categoriaal) x € 1.000	Initieel bg 2022	Actuele bg 2022	Realisatie 2022	% tov bg 2022	Aandeel in real.	Realisatie 2021	Aandeel aanvullend 2022
Baten dienstverlening							
Partners	13.620	14.580	15.009,3	103%	68%	14.118,3	106,7
Omgevingsdiensten	408	535	390,8	73%	2%	459,9	70,7
Derden en projecten	427	735	734,5	100%	3%	540,1	734,5
Provinciale programma's	5.307	4.711	4.848,4	103%	22%	3.744,6	
Baten dienstverlening	19.762	20.561	20.983,0	102%	95%	18.862,9	911,9
Doorbelaste materiële kosten	822	475	670,9	141%	3%	585,5	33,1
Overige inkomsten	-	-	9,9	-	0%	41,3	55,8
Vrijval balans en overige inkomsten		222	360,1	163%	2%	107,2	204,8
Totaal baten	20.584	21.257	22.023,9	104%	100%	19.596,9	1.205,6
tov initieel		3%				tov real.	5%

Toelichting tabel 7

In de voorgaande hoofdstukken hebben we de baten gepresenteerd op programma of taakveld en per productgroep. In tabel 7 is de verdeling over de klantgroepen weergegeven.

Vooral de omzet bij partners en derden is toegenomen. Het betreft aanvullende opdrachten en levering van meer diensten. Het totaal aan aanvullend werk is 6% van onze omzet.

Ook de provinciale programma's hebben een hogere realisatie. Dat is deels een inhaalslag ten opzichte van 2021 toen de realisatie achterbleef op het werkprogramma.

Materiële kosten en de vrijval uit de balans, hogere realisatie doordat we een groter aandeel externe expertise hebben ingehuurd, respectievelijk projecten zijn opgestart.

De overige inkomsten betreft rente. Na enkele jaren van een

Tabel 8: Staat van lasten

Kosten x € 1.000	Initieel bg 2022	Actuele begroting 2022	Realisatie 2022	%	Aandeel in bg	Realisatie 2021
Personele kosten						
• Loonkosten mdw. ODRA	12.597	13.291	13.172,1	99%		11.859,6
• Kosten externe inhuur	3.342	3.613	4.653,9	129%		3.830,9
Loonkosten intern & extern	15.939	16.903	17.826,1	105%	81%	15.690,5
• Opleidingen	282	369	274,7	74%		224,2
• Alg. personeelskosten	563	532	555,8	104%		594,1
• Voormalig personeel/uitkeringen	100	60	-110,8	-185%		16,7
• Harmonisatie bijdrage	-100	-100	-66,0	66%		-109,8
Overige personeelskosten	844	861	653,6	76%	3%	725,1
Totaal personeel	16.784	17.765	18.479,7	104%	84%	16.415,6
Huur en service kosten	395	320	316,6	99%		424,0
Facilitaire kosten	357	298	293,2	99%		343,4
Afschrijvingen huisvesting	-	-	41,8			
Wagenpark en parkeren	80	80	64,5	81%		100,7
Huisvesting/vervoer	832	698	716,1	103%	3%	868,1
ICT - connectie	587	272	248,3	374%		476,0
ICT beheer & infrastr.	259	511	452,6	89%		320,1
Afschrijvingen ICT	37	45	103,7	230%		46,0
ICT kosten	883	828	804,5	97%	4%	842,1
Bedrijfs & program kosten						
Advieskosten	203	409	490,2	120%		310,3
Bovenregionale kosten	383	364	307,6	84%		348,2
Org. kosten/onvoorzien	119	303	101,2	33%		43,9
Progr. kosten (ODRA - balans)	-	-	61,0			
Progr. kosten (door te belasten)	831	891	685,6	77%		597,2
Bodemtaken (stelpost)	550	-				
Bedrijfs & program kosten	2.086	1.967	1.645,6	84%	7%	1.299,6
Totaal kosten	20.584	21.257	21.645,8	102%	98,3%	19.425,4
Saldo voor mutaties fondsen	0,0	0	378,1			171,5
Mutaties fondsen en balans			324,8		1,5%	107,2
Voorstel bestemming *naar algemene reserve*				53,3		64,3
Saldo na bestemming			53,3	-53,3	0,0	0,0

0-situatie wordt sinds oktober 2022 weer rente uitgekeerd door de BNG en schatkist op onze openstaande tegoeden.

Toelichting tabel 8

Onze begroting 2022 is opgebouwd vanuit een aantal uitgangspunten en kengetallen. De belangrijkste zijn die betrekking hebben op onze capaciteit (zie verder op tabel 9). Hiervoor geldt:

Capaciteit

- Actuele begrote formatie van 195 fte. April 2021 is initieel 185 fte begroot; sterke groei werkaanbod
- De personeelskosten en kosten inhuur zijn samen 81% van de omzet. Huisvesting en ICT totaal 7%, de bedrijfs- en overige kosten 7%
- Flexibele schil (externen) van 15%
- Personele overhead van 17%. De totale overhead inclusief materiele overhead (zie tabel 3) is begroot op 27% van de omzet. Meerjarig is het doel 25%
- Uurtarief diensten is voor partners €92 en is niet gewijzigd in actuele begroting, ondanks cao-afspraken

Uitgangspunten overige personeelskosten

- Overige personeelskosten (Arbo, werving, reiskosten, WKR-vergoedingen) genormeerd op 4% loonsom
- Opleidingen zijn genormeerd op 2% van de loonsom. In de actuele begroting zijn deze aangevuld met de beschikbare middelen uit het bestemmingsfonds opleidingen omgevingswet

Uitgangspunten huisvesting en ICT en overige kosten

- De actuele begroting hebben we aangepast op basis van de business-case herhuisvesting en ICT-transitie die eind december 2021, respectievelijk februari 2022, door het Algemeen Bestuur is geaccordeerd. Daarin is uitgegaan van een normering van 121 werkplekken (0,6 flexfactor) met gelijkblijvend gehuurd oppervlakte (2.100 m²)
- In de begroting hebben we de kosten voor onze gastheren 'de gemeente Arnhem en de Connectie' her-begroot. Deze kosten liepen tot 1 jul respectievelijk 1 september door. De kosten daarna zijn de kosten uit eigen contracten met externe bedrijven voor facilitaire- en ICT-diensten en afschrijvingen
- In de onderhandelingen met de nieuwe huurder is afgesproken dat de huur per 1 februari 2023 ingaat. De budgetruimte die hierdoor ontstaat zijn aangewend voor incidentele kosten voor de verhuizing en ICT-transitie

Toelichting tabel 9

In tabel 9 is de realisatie van de bezetting weergegeven ten opzichte van de uitgangspunten. Tevens zijn de gemiddelde loonkosten per categorie geduid:

Overall-beeld op de capaciteit:

- Ten opzichte van de actuele begroting is de bezetting 9,3 fte hoger uitgekomen. De hogere bezetting loopt synchroon met een groter aantal (aanvullende) opdrachten
- We hadden meer capaciteit nodig voor hoger verzuim en verloop in personeelsbestand (meer inwerken)

Loonkosten

- Onze loonkosten komen (in- en extern) € 0,9 miljoen hoger uit dan begroot, waarvan afgerond € 0,8 miljoen door de hogere bezetting en € 0,1 miljoen door gemiddeld hogere prijzen. Deze hogere prijzen zitten in de categorie 'inhuur pool' - medewerkers van andere omgevingsdiensten voor provinciale programma's. De hogere tarieven van andere omgevingsdiensten worden vergoed door de Provincie.
- Onze loonkosten zijn ook hoger dan begroot, vanwege de éénmalige uitkering, die vlak voor Kerst in de cao is opgenomen.

Verhouding intern-extern:

- Het aandeel externe inhuur is 20%. Onze (lange termijn) norm is 15%. De verklaringen vinden we in de arbeidsmarkt in combinatie met de groei van het aantal opdrachten. Qua budgetverdeling is het 26% dat wordt besteed aan externe inhuur. Dit is wel inclusief de inhuur van de pool voor PCH/PAB, die tegen tarief van de

Tabel 9: Formatie bezetting en personele kengetallen

Formatie bezetting en personele kengetallen	WP & opdrachten act bg 2022 intern	tot. ext.	totaal		Realisatie 2022 intern	tot. ext.	totaal	%
Formatie bezetting								
• lijn afdelingen	129,1	30,1	159,2	82%	130,4	36,2	166,6	82%
• bedrijfsv./staf/man.	35,7	-	35,7	18%	32,4	5,2	37,6	18%
Reguliere capaciteit	164,8	30,1	194,9		162,8	41,4	204,1	
Verhouding in fte's	85%	15%			80%	20%		
Loonkosten (x € 1.000)								
• oonkosten (intern)	€ 13.291	€ 0	€ 13.291	79%	€ 13.172	€ -	€ 13.172	74%
• inhuur capaciteit		€ 3.613	€ 3.613	21%		€ 4.138	€ 4.138	23%
• inhuur ondersteuning		€ 0	€ 0	0%		€ 516	€ 516	3%
Kosten capaciteit	€ 13.291	€ 3.613	€ 16.904		€ 13.172	€ 4.654	€ 17.826	
verhouding in €	79%	21%			74%	26%		
Gemiddelde kosten/fte	€ 80.650	€ 120.036	€ 86.732		€ 80.929	€ 112.448	€ 87.319	
-per uur					€ 57,81			

Prijs en bezettingsanalyse	T.o.v. initiële begroting		T.o.v. actuele begroting		
	€ -632		Prijsverschil lonen p/fte	-€ 586	nadeel
	€ -123.093		Prijsverschil in €	-€ 119.685	nadeel
	-9,8		Bezettingsverschil in fte's	-9,3	nadeel
	€ -841.339		Bezettingsverschil in €	€ -802.664	nadeel
	€ -964.432		Totaal	-€ 922.349	

betreffende omgevingsdienst wordt ingehuurd.

- Opleidingen, we onderscheiden drie categorieën:
  - VTH gerelateerde opleidingen voor medewerkers om blijvend te voldoen aan kwaliteitscriteria. Hier is € 177.000 aan uitgegeven (in 2021 € 123.000)
  - Opleidingen Omgevingswet. Daar hebben we € 66.000 aan uit gegeven (in 2021 € 57.000). Deze kosten worden gefinancierd uit het budget dat apart is toegekend
  - Individuele –en algemene 'groep' opleidingen en cursussen, € 30.000
  - Budget voor reguliere opleidingen (excl. omgevingswet) ad 2% is niet besteed. Realisatie is 1,6%.
- De overige personeelskosten bestaan uit kosten voor werving, Arbo en kleding, reiskosten en WKR-kosten (werkkostenregeling). Totaal € 555.000 (in 2021 € 594.000). Dat is 4,2% van de loonsom
- Het merendeel van de externe inhuur werven we via Werken in Gelderland'. Dit platform biedt een DAS-constructie (dynamisch aankoopsysteem) waarbij alle aanbestedingen aan de richtlijnen voor Europese aanbesteding voldoen. Aan werving is € 8.000 uitgegeven (in 2021 € 4.500)
- Thuiswerken is structureel geworden. Het is een onderdeel van ons huisvestingsconcept. Medewerkers komen naar kantoor om elkaar te ontmoeten, zijn bij klanten of werken thuis als ze geconcentreerd moeten werken. De (Arbo) faciliteiten zijn hierop ingericht, zowel op kantoor als thuis. Elke medewerker heeft voor een periode van 5 jaar een budget van € 1.000 ter beschikking om haar/zijn thuiswerkplek in te richten. Aan Arbo en bedrijfskleding, BHV en verzuimbegeleiding is € 82.000 uitgegeven (in 2021 € 28.000)
- In oktober 2022 zijn we weer teruggegaan naar een systeem van vaste vergoedingen voor woonwerk verkeer en thuiswerkvergoeding. In de corona periode waren we overgegaan op vergoedingen achteraf, op basis van werkelijke thuiswerk- en kantoor dagen. De reiskosten zijn de grootste post binnen de 'overige personeelskosten', te weten € 260.000 (in 2021 € 132.000, lager vanwege corona-jaar). Onder de WKR vallen onkosten en vergoedingen aan medewerkers die tot € 116.707 (norm voor 2022) onbelast konden worden gedaan. Teamuitjes, representatie en de vergoeding voor ziekkostenverzekering vallen hier ook onder. We hebben € 112.000 uitgegeven (in 2021 € 55.000)
- Uitkeringen en kosten voormalige medewerkers. Betreffen Wazo-uitkeringen van het UWV voor medewerkers met zwangerschaps-verlof. Ten opzichte van voorgaande jaren hebben we daar in 2022 relatief veel aan uitgegeven. Daarnaast hebben we kosten voor voor-malige medewerkers. Die worden gefinancierd uit de voorzieningen
- Harmonisatiebijdragen zijn vergoedingen van toelagen die worden gegeven aan medewerkers die bij de oprichting van ODRA in 2013 zijn overgekomen van de partners. De vergoeding is lager dan begroot, omdat de voorziening die hiervoor is gevormd is geïndexeerd voor hogere cao-lonen.

Tabel 10: Bezoldiging directeur

Bedragen x € 1	Dhr. R. Vlaander
Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende top-functionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling"	
Functie gegevens	**Directeur**
Aanvang en einde functievervuiling in 2022	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 111.850
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.987
Subtotaal	**€ 131.838**
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging 2022	**€ 131.838**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2021	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 103.888
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.157
Totaal bezoldiging 2021	**€ 122.345**
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	€ 209.000

De WNT is van toepassing op Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Het voor ODRA toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000, het algemeen bezoldigings-maximum. Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Tabel 11: Samenstelling Algemeen Bestuur

Naam topfunctionaris	Functie
Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder	
Dhr. J. Maouche	Voorzitter (DB & AB)
* Mw. C. Bouwkamp	Bestuurslid (DB & AB)
Dhr. M. van de Wel	Bestuurslid (DB & AB)
* Dhr. T. Spaargaren	Bestuurslid (DB & AB)
Mw D.P.L.M. van Dam	Bestuurslid (AB)
* Dhr. T. Janssen	Bestuurslid (DB & AB)
Dhr. M.J.A. van den Bos	Bestruurslid (AB)
Dhr. P. Kerris	Bestuurslid (DB & AB)
* Dhr. P. Bollen	Bestuurslid (AB)
Mw B. van Veldhuizen-van Oort	Bestuurslid (AB)
* Dhr. D. Horsthuis - Tangelder	Bestuurslid (AB)
Dhr R. van Dam	Bestuurslid (DB & AB)
* Dhr. D. Klomberg	Bestuurslid (AB)
Dhr. P.L.P.S. Hofman	Bestuurslid (AB)
Dhr. S. Warmerdam	Bestuurslid (AB)
* Dhr. H. Breunissen	Bestuurslid (AB)
Dhr. J.H.J. Sluiter	Bestuurslid (DB & AB)
* Mw. C. Koers	Bestuurslid (AB)
Dhr. B.M. Kagel	Bestuurslid (AB)

Tabel 11a: Partners en periode

Partner	Periode
Renkum	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Arnhem	01-01-2022 t/m 07-06-2022
Arnhem	08-06-2022 t/m 31-12-2022
Duiven	01-01-2022 t/m 09-05-2022
Duiven	10-05-2022 t/m 31-12-2022
Lingewaard	01-01-2022 t/m 24-05-2022
Lingewaard	25-05-2022 t/m 31-12-2022
Prov. Gelderland	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Doesburg	01-01-2022 t/m 31-01-2022
Doesburg	01-02-2022 t/m 31-12-2022
Overbetuwe	01-01-2022 t/m 10-05-2022
Overbetuwe	11-05-2022 t/m 31-12-2022
Rheden	01-01-2022 t/m 30-05-2022
Rheden	31-05-2022 t/m 31-12-2022
Rozendaal	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Westervoort	01-01-2022 t/m 08-05-2022
Westervoort	09-05-2022 t/m 31-12-2022
Zevenaar	01-01-2022 t/m 17-05-2022
Zevenaar	15-06-2022 t/m 31-12-2022

** In 2022 afgetreden*

Wet normering topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Het voor ODRA toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000, het algemeen bezoldigingsmaximum. Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.
Ons Algemeen en Dagelijks Bestuur bestaat uit wethouders en gedeputeerde namens onze partners. Bestuurders krijgen geen vergoeding voor hun bestuurstaak. De kosten voor onze bestuursleden worden door de desbetreffende partner vergoed. In 2022 zijn na de gemeenteraadsverkiezingen van maart acht bestuurders gewisseld.

Tabel 12: Huisvesting en facilitair

Huisvesting & facilitair x € 1.000	Initieel bg 2022	Actueel bg 2022	Real. 2022	Real. 2021
Huur in stadskantoor	240,6	140,0	133,0	241,7
Service kosten stadskantoor	154,4	85,0	81,2	172,5
Werkplek en fac. kosten (stadskantoor)	356,3	180,0	126,8	237,0
Huur Airborne Tower			0,0	
Service kosten Airborne Tower		65,0	79,1	
Afschrijvingen inrichting en meubilair			42,3	
Facilitaire kosten Airborne Tower		117,6	167,1	106,4
Overige huurkosten (extern)		30,0	22,2	9,8
Parkeren/fietsen/wagenpark	80,3	80,0	64,4	100,7
Totaal	831,6	697,6	716,1	868,1
Kengetallen				
• huurkosten per fte	€ 2.134	€ 1.488	€ 1.437	€ 2.235
• facilitaire kosten per fte	€ 2.359	€ 2.091	€ 2.071	€ 2.450

De directeur van ODRA is de enige bestuurder vallend onder de WNT. Ruben Vlaander is in oktober 2019 aangesteld als directeur. Het inkomen en de vergoedingen in 2022 zijn samen onder de norm van de WNT gebleven. Het bezoldigingsmaximum in 2022 is € 216.000 op fulltime basis.

Toelichting tabel 12

In 2022 zijn we verhuisd naar de Airborne Tower. Eveneens aan de Eusebius Buitensingel in Arnhem. We werken op de etages 9-10-11 en 13. In de eerste drie maanden van 2022 zijn de voorbereidende werkzaamheden verricht, ontwerp en aanbestedingen. Van april tot september was de bouw en verhuizing. Bij het ontwerp hebben we gekozen voor zoveel mogelijk duurzame oplossingen. Led-verlichting en bewegingssensoren, hergebruik van materialen en grotendeels refurbished meubilair.

De verhuizing zorgt voor een ander structureel kostenpatroon dan voorgaande jaren:

- In april 2022 is een 20-jarig huurcontract afgesloten (ingangsdatum 1 februari 2023) met 'Eusebius BS" voor 2.023 m² en 35 parkeerplaatsen
- De contacten met onze gastheren De Connectie en gemeente Arnhem zijn gefaseerd opgezegd. De facilitaire bedrijfsvoering is daarna geheel zelfstandig in eigen beheer vormgegeven
- In 2022 betaalden we nog geen huur voor ons nieuwe kantoor (pas vanaf februari 2023), terwijl de oude huur is gestopt. Deze begrotingsruimte is aangewend voor incidentele kosten voor de verhuizing en ICT-transitie
- We hebben voor € 1,7 miljoen geïnvesteerd in het kantoor (afgerond € 1,3 miljoen) en ICT-voorzieningen (afgerond € 0,4). Met de verhuurder is afgesproken dat zij € 460.232 voor hun rekening nemen. Dit is in de huur voor de komende 20 jaar verdisconteerd
- Ten behoeve van de resterende investering kantoor ad € 0,8 miljoen voor huisvesting is € 625.000 geleend bij de Bank Nederlandse Gemeenten BNG - lineair, 15 jaar voor 2,2% rente. De investering in ICT wordt met lopende liquiditeiten gefinancierd
- De afschrijfskosten van de investering zijn gestart op 1 juli - investering infrastructuur 15 jaar afschrijving, meubilair 10 jaar, stoelen 5 jaar
- Structureel besparen we door de verhuizing circa € 150.000 op de huisvesting, facilitaire kosten en ICT ten opzichte van de Begroting 2022. Door de hoge inflatie, die niet in de begroting was meegenomen, wordt de besparing lager.

ICT-kosten

Met de verhuizing naar de Airborne Tower zijn we ook anders gaan werken. Medewerkers worden gefaciliteerd in 'mobiel en plaats onafhankelijk werken', geheel via wifi, alles in the Cloud, via office 365 en alle vergaderruimtes zijn uitgerust met grote schermen om via MS Teams de online ontmoetingen te faciliteren. Eind 2021 zijn voor de ICT-transitie de eerste aanbestedingen geplaatst, de mobiele werkplekken zijn per 1 juli en 1 september in gebruik genomen. Naast een moderne omgeving zijn we nu ook BIO-compliance.

- Kosten voor ICT zijn € 40.000 lager dan begroot, wel verschuivingen per onderdeel, minder licentiekosten, meer kosten voor werkplekken en netwerk
- Investeringen in (mobiele) werkplek apparatuur, telefoons, wifi en audiovisuele apparatuur bedroeg afgerond € 0,4 miljoen
- Kosten van de transitie zijn opgenomen bij advieskosten en onvoorzien

Adviseurs en onderzoek

Naast de inhuur van capaciteit voor het primaire proces maken we gebruik van adviseurs voor specialistische taken en onderzoeken.
In 2022 is € 490.000 uitgegeven voor:

- Onderzoeken behoeve van onze kerntaken, € 65.000 voor stakeholderonderzoek, verbetering Open Wave en rvmk/orm
- Onderzoeken voor de bedrijfsvoering, € 180.000 voor accountant,

Tabel 13: Kosten voor ICT

ICT	Initieel bg 2022	Actueel bg 2022	Real 2022	Real 2021
Licentiekosten (connectie)		65,0	78,2	248,2
Netwerkkosten (connectie)	50,8	72,0	71,8	164,6
Appl. beheer/helpdesk (connectie)	367,0	45,0		67,7
Werkplekken ict (connectie)	168,9	70,0	77,0	115,5
Telefonie (connectie)		20,0		
Licenties (ODRA)	259,1	410,6	402,6	200,0
Software afschrijving	36,9	45,0	61,2	46,1
Netwerk (wifi/cloud)*		20,0	59,9	
Applicatie beheer en helpdesk		10,0	9,2	
Werkplekkosten ict*		30,0	42,4	
Telefonie*		40,0	2,0	
Totaal ICT	882,6	827,6	804,3	842,0
• ICT kosten per fte	€ 4.768	€ 4.246	€ 3.940	€ 4.544
• ICT kosten per werkplek	€ 7.294	€ 6.840	€ 6.647	€ 8.255

Tabel 14: Stelselkosten

Stelseltaken x €1.000	Actuele bg 2022	Real. 2022	Gecoördineerd door
I-Go	21,3	15,5	ODdV: Kosten van het beheer
• Data lab			• In opstart fase
Kennis en portaal	103,5	103,5	OVIJ: Website beheer en ontwikkeling
Ketenhandhaving	107,7	98,8	ODR: Coördinatie ketentoezicht voor Gelderland
Kwaliteit en coördinatie	37,2	20,6	ODdV: Coördinatie stelseltaken
Personeel en organisatie	23,7	13,0	ODA: Personeels advies voor Gelderse diensten en SGC
BSBm	12,0	10,3	ODNV: Borgen van de landelijke handhavings strategie
Complexe vergunningen			ODRN: Kosten worden doorbelast aan partners
Contributie OD-NL	32,3	36,8	CF landelijke verdeelsleutel
Overig	26,6	9,0	Hapinyzer en ORM
Totaal (kosten OD's)	364,4	307,6	

Tabel 15: Specificatie programma's en projecten

Projectkosten	Initieel bg 2022	Actueel bg 2022	Real. 2022	Door te belasten	Realisatie 2021
Wabo Arnhem	30,0	30,0	37,9	37,9	29,4
Wabo Lingewaard	96,1	96,0	79,7	79,7	55
Meetdienst	213,8	214,0	250,8	250,8	210,4
Vergunning milieu odrn	59,8	60,0	97,6	97,6	41,4
Prov. programma's	0,0	45,0	7,3	7,3	143,9
Piket (schoonmaak)	70,2	70,0	65,5	65,5	6,2
rvmk/orm	75,0	105,0			
Mat. Kst gez. Dnst/innovatie	100,0	144,0	89,0		22
Incidentele projecten	186,1	126,0		13,9	77,1
Projecten derden/od's			43,9	43,9	
Projecten partners			74,4	74,4	9,7
Totaal	831,0	890,0	746,1	670,9	595,1

advocaten, marketingkosten en verbetering SAP
- Kosten samenhangend met de herhuisvesting en ICT-transitie € 245.000 voor specialisten ICT voor de transitie, inrichting the cloud en projectmanagement en ontwerpkosten voor herhuisvesting

Onvoorzien: We hebben onvoorzien kosten gemaakt om onze eigen data uit de systemen van De Connectie vrij te maken. Deze ontvlechting is vele malen lastiger gebleken dan vooraf ingeschat.

Stelselkosten

In tabel 14 zijn de kosten opgenomen van taken die gezamenlijk in het Gelders stelsel worden gedaan. Voor vrijwel alle taken geldt dat er minder is uitgegeven dan begroot.

Specificatie programma's en projecten

In tabel 15 zijn de projecten weergegeven die we voor onze partners uitvoeren, waarbij veelal materiele kosten ontstaan. De materiele kosten worden doorbelast aan de partners, en maken veelal onderdeel uit van de werkpakketten en dus de baten uit dienstverlening.

Toelichting tabel 15

- Wabo, de kosten zijn lager dan begroot, met name voor de gemeente Lingewaard. Dat komt omdat leveranciers de facturen nog niet hebben ingediend over de laatste maanden 2022. Die kosten worden meegenomen in de afrekening 2023
- Milieumetingen ten behoeve van de provincie Gelderland, budget is nagenoeg in zijn geheel besteed. Het saldo is verrekend met de provincie via het werkpakket
- Piket (schoonmaakkosten), deze worden vanwege het onvoorspelbare karakter niet begroot. De kosten worden direct aan de betreffende partner doorbelast. Ten opzichte van vorig jaar hebben we veel minder kosten gemaakt voor opruimen en schoonmaken
- Binnen projecten zijn diverse 'out of pocketkosten' doorbelast en tariefverschillen tussen de Gelderse omgevingsdiensten voor de inzet van medewerkers in de pool

L

BALANS PER 31 DECEMBER 2021

Onze jaarrekening 2022 is opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële verordening Omgevingsdienst Regio Arnhem 2016. We lichten de grondslagen hierna verder toe.

Grondslagen balans

Vaste activa

- Immateriële vaste activa - zijn bij ODRA niet aanwezig
- Materiële vaste activa - de materiële vaste activa met economisch nut zijn geactiveerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de ontvangen bijdragen, die hierop betrekking hebben. Duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat in aanmerking genomen. Deze worden lineair afgeschreven op basis van de economische levensduur. De investeringen in de inrichting van de ICT-systemen behoren tot de (im)materiële activa
- Financiële vaste activa – zijn bij ODRA niet aanwezig

Vlottende activa

- Voorraden – zijn niet van toepassing bij ODRA.
- Uitzettingen met rentelooptijd korter dan een jaar - hieronder vallen onderhanden werk en dat is gewaardeerd op basis van de gerealiseerde doorlooptijd van het product in relatie tot de gemiddelde doorlooptijd van het betreffende product. Onderhanden werk is gefactureerd aan de klanten, verrekend met het saldo van voorgaand jaar
- Liquide middelen - betreft de BNG rekening - worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De rekening 'Rijksschatkist' is opgenomen onder de uitzettingen minder dan een jaar

Vaste passiva

- Eigen Vermogen - betreft de Algemene Reserve, de Bestemmingsreserves en het saldo van de rekening van baten en lasten (resultaat)

Voorzieningen

ODRA kent vier voorzieningen:

- Harmonisatie-voorziening - deze is gevormd bij de oprichting van ODRA in 2013 ter dekking van toekomstige kosten van werknemers die door ODRA van de betreffende gemeenten en provincie zijn overgenomen
- Voorzieningen voor kosten van voormalige medewerkers
- Voorzieningen voor (bovenmatig) verlof dat als gevolg van de covid-19 pandemie niet door werknemers kon worden opgenomen en naar verwachting vanaf 2022 wel wordt opgenomen
- Begin 2023 is bekend geworden dat ook een voorziening voor verlofsparen moet worden gevormd. Deze is verdisconteerd met de 'covid-voorziening' bovenmatig verlof

Vlottende Passiva

- Passiva met rentelooptijd korter dan een jaar - zoals de vooruit ontvangen betalingen en hebben betrekking op programma's en projecten die in het boekjaar nog niet volledig zijn afgerond. Deze zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde na aftrek van de gemaakte kosten. De overige schulden en de overlopende passiva, deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde
- Langlopende lening - afgesloten met de BNG ter dekking van de investering in de huisvesting

Tabel 16: Vaste en vlottende activa

Activa x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Vaste activa		
• materiële vaste activa	1.386,5	283,2
• financiële vaste activa		
Vlottende activa		
• liquide middelen	-	205,7
• uitzettingen met rente-typische looptijd <1 jaa	5.081,7	6.881,4
Vooruitbetaalde bedragen	219,8	90,2
Totale activa	6.688	7.460,5

Passiva x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Eigen vermogen		
• algemene reserve	470,2	470,2
• bestemmingsreserves	339,4	480,0
• onverdeeld geraliseerd resultaat	53,3	64,3
Voorzieningen	895,5	661,3
Schulden >1 jaar	625,0	
Totaal vaste passiva	2.383,4	1.675,8
Vlottende passiva		
• netto vlottende schulden	3.599,8	5.383,1
• vooruitontvangen subsidies	516,1	
• overige schulden	188,7	391,6
• overlopende passiva	-	10,0
Totaal vlottende passiva	4.304,6	5.784,7
Totale passiva	6.688,0	7.460,5

**De liquide middelen op de bng-rekening waren op 31 december 2022 negatief (rood stand). Cf. de richtlijnen BBV zijn deze in de netto vlottende schulden opgenomen.*

Tabel 17: Materiële vaste activa

(Im)Materiële vaste activa x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2022	Investe-ringen	Desinveste-ringen	Afschrij-vingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 01-01-2022
Investeringen in openbare ruimte met economisch nut						
Apparatuur em vervoermiddelen kantoor	23,8	8,4		0,5		15,9
Apparatuur en voertuigen meetdienst	115,3	28,7		35,1		121,7
Infrastuctuur kantoor	455,0	931,0		15,7	460,2	
Meubilair	368,9	395,0		26,1		
ICT-apparatuur	325,4	405,8		85,3		4,9
• implementatie SAP	43,6			21,9		65,5
• implementatie VTH	54,5			20,6		75,1
(Im)Materiële vaste activa	1.386,5	1.768,8	0,0	205,1	460,2	283,2

Toelichting tabel 17

We hanteren de volgende afschrijftermijnen

- Apparatuur voor meetdienst - 5 tot 10 afhankelijk type apparatuur
- Apparatuur ten behoeve van bedrijfsvoering en kantoor - 5 jaar
- Huisvesting infrastructuur - 15 jaar
- Meubilair - 10 jaar, voor bureaustoelen wordt 4 jaar gehanteerd.
- ICT-apparatuur, laptops en audiovisuele schermen - 4 jaar
- Mobiele telefonie - 2 jaar
- Software investeringen - 5 jaar

- We hebben geïnvesteerd in meetapparatuur voor € 24.000 (roetmeter)
- We hebben geïnvesteerd in huisvesting en inrichting (€ 1,36 miljoen), € 460.232 betaald door de verhuurder. Dit bedrag is in de huur verdisconteerd
- We hebben geïnvesteerd in grotendeels refurbished meubilair. Voor bureaustoelen geldt dat deze naar verwachting iets minder robuust zijn dan nieuw; daarom hanteren we een iets kortere afschrijftermijn.
- We hebben geïnvesteerd in ICT - alle medewerkers zijn per 1 juli voorzien van een laptop en telefoon (investering € 294.000). Voor externe inhuur hebben we 'wissellaptops' aangeschaft. Daarnaast is er geïnvesteerd in wifi en telefoonverbindingen en audiovisuele apparatuur in de vergaderzalen (€ 92.000)
- Wagenpark - in 2022 zijn geen nieuwe auto's gekocht. Van de 10 auto's zijn 5 auto's geactiveerd, de andere zijn geleased
- We hebben in juli 2019 de eerste fase van de implementatie van het bedrijfsvoeringsysteem (SAP-by Design) afgerond. Begin 2020 is ook de tweede fase (HRM) operationeel geworden. De projectkosten voor de implementatie (inrichting software) zijn geactiveerd en hebben we in 5 jaar afgeschreven. Het nieuwe VTH-systeem (Open Wave) is 6 januari 2021 live gegaan. Ook voor deze implementatie geldt dat de inrichtingskosten door ons worden geactiveerd, evenals majeure aanpassingen in het systeem.

Tabel 18: Uitzettingen korter dan een jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < jaar x € 1.000	Stand 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Stand 31-12-2021
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.651,3		5.599,4
Vorderingen op openbare lichamen	2.315,1		612,2
Overige vorderingen	115,3		760,0
OHW*			pm*
Totaal uitzettingen	5.081,7	0,0	6.971,6

** Ohw '22; is € 47.106 in mindering gebracht op de facturen aan partners.*

Toelichting tabel 18

In tabel 18 hebben we een onderscheid gemaakt tussen de 'uitzettingen korter dan een jaar' en de vorderingen. De uitzettingen betreffen de middelen die zijn ondergebracht in de Rijksschatkist. Er is een saldo van € 2,65 miljoen beschikbaar op 31 december 2022. De nog te betalen kosten zijn op balansdatum eveneens hoog, zoals crediteuren en belastingen (btw).

Met ingang van 2020 is de bekostigingsmethode veranderd naar een 'beheerste' vorm outputfinanciering. Dit houdt in dat onze producten worden afgerekend met een vaste productprijs nadat ze zijn afgerond. Voor producten die nog niet gereed zijn, geldt dat deze door ons zijn gefactureerd aan de klanten, waarbij tevens de producten die uit 2021 onderhanden waren, zijn verdisconteerd. Het betreft een bedrag van € 592.900 met aftrek van de € 636.800 van vorig jaar. In 2023 zal dezelfde werkwijze worden gevolgd.

Tabel 19: Liquide middelen

Liquide middelen x € 1.000	Stand 31-12-2022	Stand 31-12-2021
BNG betaalrekening	-94,5	205,7
Liquide middelen	-94,5	205,7

Toelichting tabel 19

We maken gebruik van twee bankrekeningen - BNG en een rekening-courant bij het Rijk (schatkistbankieren SKB). Voor de liquiditeitspositie wordt de BNG-rekening weergegeven. De schatkist is opgenomen bij de 'uitzettingen'. De negatieve waarde is vlak na balansdatum aangevuld vanuit de schatkist.
Omdat het saldo negatief was per 31 dec 2022, is het in de balans opgenomen onder de vlottende passiva. Het negatieve saldo heeft nauwelijks effect op de kaspositie of exploitatie. We hebben een lopend krediet bij de BNG van € 1,0 miljoen.

Tabel 20: Benutting drempelbedrag

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x €1.000): Verslagjaar 2021		2022 1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
(1)	Afgesproken Drempelbedrag*	1.750	1.750	1.750	1.750
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	577	717	659	632
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.173	1.033	1.091	1.118
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal 2022	21.257			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan €500 miljoen	21.257			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de €500 miljoen te boven gaat	0			
(4d)	Drempelbedrag ODRA (richtlijn)	1.750 (1.000)	1.750 (1.000)	1.750 (1.000)	1.750 (1.000)
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
(5a)	Som van per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	51.938	65.274	60.604	58.125
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	577	717	659	632

Toelichting tabel 20

Standaard is een drempelbedrag van €1,0 miljoen. We hebben echter een specifieke afspraak (25-9-2013) met het Ministerie van Financiën. Daarin is vastgelegd dat de limiet €1,75 miljoen is.

Vaste passiva

Reserves

Het resultaat van 2021 (€ 64.300) is toegevoegd aan het bestemmingsfonds Omzetting mba's. Dit zijn verplichte activiteiten, die in 2022 (en 2023) worden uitgevoerd in het kader van de Omgevingswet.

Toelichting tabel 21

In de reserves muteren we (vóór resultaat) per saldo € 204.800, waaronder de besteding van het batig resultaat 2021, dat door het bestuur is toegevoegd aan het bestemmingsfonds voor de Omzetting mba's.

- Mba's - van dit fonds is nog € 11.000 over ter dekking van de laatste activiteiten in 2023
- Het in 2019 gevormde fonds voor de Omgevingswet is geheel besteed, zowel aan kosten voor gevolgde opleidingen als aan (interne) opleidingsuren
- Innovatie - kosten voor 'Rijker verantwoorden', drones en voorbereidingen op SPUK zijn deels gedekt uit het innovatiefonds
- Nota bene. De genoemde activiteiten zijn in katern 1 inhoudelijk toegelicht. Nadere specificatie is ook opgenomen in de bijlage 'gezamenlijke diensten'.

Tabel 21: Reserves

Reserves x € 1.000	Saldo 31-12-2022	Resultaat bestemming	Toevoegingen	Rente-toerekening	Onttrekkingen 2022	Saldo 31-12-2021
Algemene reserve	470,2					470,2
BR Provincietaken	91,8					91,8
BR Bureau milieumetingen	191,1					191,1
BR Innovatie	45,6				47,9	93,5
BR Opleidingen Omg wet	0,0				103,6	103,6
BR omzetting mba's	11,0		64,3		53,3	0,0
Resultaat	53,3	53,3				0,0
• voorstel aan bestemming MBA	0,0		-64,3			64,3
Reserves	863,0	53,3	0,0	0,0	204,8	1.014,4

In onderstaande fondsen hebben geen mutaties plaatsgevonden:

- Bestemmingsreserve provincie taken - is in 2013 (bij de oprichting van ODRA) ingesteld voor niet voorzienbare werkzaamheden voor Provincie Gelderland, die niet via de reguliere begroting gedekt kunnen worden. Er zijn afgelopen jaren geen activiteiten geweest die voor dekking uit dit fonds in aanmerking kwamen. Er is nog geen invulling voor dit fonds afgesproken met de provincie
- Bestemmingsreserve Bureau milieumetingen - is ingesteld ten behoeve van de dekking van kosten uit (vervanging) investeringen van de apparatuur voor Bureau milieumetingen (nu: team meten & advies).

Batig saldo

Wij stellen voor om het positieve resultaat van € 53.300 toe te voegen aan de algemene reserve. Deze wordt dan met € 23.000 overschreden. Het is aan het Algemeen Bestuur om hierover te beslissen. Na accordering van dit voorstel door AB zal dit na balansdatum worden verwerkt.

Tabel 22: Voorzieningen en langlopende schuld

Voorzieningen x € 1.000	Saldo 31-12-2022	Toevoegingen	Aanwendingen	Saldo 31-12-2021
Harmonisatietoelage Prov. Gelderland	381,4		10,7	392,1
Verlof sparen/Bovenmatig verlof	483,1	483,1	158,3	158,3
Personele kosten	31,0	25,9	82,1	87,2
Frictie	0,0		23,7	23,7
Voorzieningen	895,5	509,0	274,8	661,3
Langlopende schuld BNG	625,0	625,0	-	0,0

Toelichting op tabel 22

De voorzieningen voor toekomstige verplichtingen zijn in 2022 met € 76.000 toegenomen:

- *Voorziening 'harmonisatietoelagen'* - is bij de oprichting van ODRA ingesteld om garantie toelagen die overgekomen medewerkers ontvangen, tot hun uitdiensttreding te dekken. Daar is nog € 381.000 nodig lopend tot 2041. Bij de berekening hebben we de CBP-index voor komende jaren gehanteerd en is de nieuwe pensioenleeftijd meegenomen. De vrijval van € 10.700 is daardoor lager dan gemiddeld in voorgaande jaren
- *Voorziening 'personele kosten'* - hebben we zowel onttrokken als gedoteerd ter dekking van de kosten van voormalige medewerkers waaruit mobiliteit en detacheringskosten kunnen worden betaald
- *Reserve 'bovenmatig verlof'* - in 2020-2021 gevormd voor niet opgenomen verlofuren als gevolg van de covid-19 pandemie. Deze reserve is in 2021 verder aangevuld, omdat wederom medewerkers minder verlof konden/wilden opnemen. Deze valt vrij, het is verdisconteerd met het verlofsparen
- *Verlofsparen* - de cao is de mogelijkheid opgenomen om het bovenwettelijk verlof om te zetten in verlofsparen. Voorheen moest het wettelijk verlof worden opgenomen binnen 5 jaar, vanaf dit jaar geldt dat het verlof geen vervaldatum meer kent (wel een maximum van 3.600 uur) en gebruikt kan worden voor sabbatical of eerder met pensioen. De commissie BBV heeft in december 2022 nadere toelichting gepubliceerd en aangegeven dat vanwege "de niet gelijkmatige opbouw en afbouw het bovenwettelijke verlof" er geen gelijkmatige kostenpatronen ontstaan, en dus een voorziening moet worden gevormd van het totaal aan bovenwettelijk verlof per balansdatum. Het gaat bij ons om 8.350 uur (4,5 fte) met gemiddelde loonkosten van € 57,81 per uur
- *Contract met De Connectie* is opgezegd - een voorziening voor restwaardes van niet meer bruikbare apparatuur. In de afrekening met de Connectie is dit gebruikt

Langlopende schulden

- Bij de BNG is een lening afgesloten voor de financiering van de infrastructuur. Per 1 juli'22; looptijd 15 jaar lineair. De eerste aflossing is per 1 juli 2023. Het kortlopende deel (< jaar) is per 31 dec 2022 € 20.833

Vlottende passiva (met looptijd korter dan jaar)

Toelichting op tabel 23

Eind 2022 zijn diverse subsidies binnengekomen voor projecten die begin 2023 starten.

- *Subsidies voor bodemtaken* - worden in 2023 aangewend (samen met andere te verwachten subsidies) voor de 'warme overdracht'

Tabel 23: Vooruit ontvangen bedragen

Vooruitontvangen betalingen x € 1.000	Saldo 31-12-2022	Toevoegingen	Aanwendingen	Saldo 31-12-2021
Opleidingen circulaire economie	0,0		10,0	10,0
Subsidies bodemtaken	30,0	30,0		
SPUK subsidie energie	311,2	311,2		
SPUK subsidie IBP	174,9	174,9		
Vooruitontvangen betalingen	516,1	516,1	10,0	10,0

van de bodemtaken van provincie naar gemeenten (is onderdeel Omgevingswet)

- *SPUK-THE* - toezicht en handhaving op energie-besparingsplicht, het ontvangen bedrag is een eerste voorschot op het totale project dat tot 2026 loopt. Er is een beschikking afgegeven voor een totaalbedrag van € 1.565.897
- *SPUK-IBP* - kwaliteitsprogramma vanuit de OD NL en Ministerie van I&W, voortvloeiend uit de aanbevelingen van de Commissie van Aartsen. Het ontvangen bedrag is een voorschot. In totaal is tot eind 2023 een bedrag van € 525.000 toegezegd

De verantwoording van de SPUK-subsidies loopt via de Sisa-richtlijnen en maken onderdeel uit van de jaarrekening (inhoudelijk zijn de projecten in katern 1 toegelicht).

Toelichting op tabel 25 en 26

Onze schuldenpositie is aan het einde van het boekjaar altijd relatief groot. Leveranciersfacturen en afdracht belastingen en premies worden toegerekend aan het boekjaar, maar betaald in de eerste maand van het nieuwe jaar.
Voor de BTW- afdracht geldt dat het opgenomen bedrag in de tabel de verschuldigde belasting is over het vierde kwartaal 2022. Bij opstellen van jaarrekening is geconstateerd dat in de aangiften 2020 fouten zijn gemaakt, die leiden tot een aanvullende aangifte bij de belastingdienst.
De post 'afrekening voorschot' partners; bij een aantal partners is er minder gerealiseerd dan het afgesproken werkpakket, op basis waarvan de voorschotten waren gebaseerd. Derhalve ontvangen zij geld terug.
Onder de post 'crediteuren privaat' zijn verschuldigde bedragen aan de personeelsvereniging en nog te betalen vergoedingen aan private personen opgenomen.

Tabel 24: SPUK verantwoordingstabellen

Beschikkings-nummer		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SPUK-IBP	Specifieke uitkering	Ontvangen gelden (voorschot)	Besteding in 2022	Cumulatieve bestedingen t/m 2022	Eindverantwoording (ja/nee)
IenW E93 IENW/BSK-2022/ 298276	Regeling specifieke uitkering interbestuurlijk programma VTH	€ 174.863	Aard controle R Indicator E93/01 € -	Aard controle n.v.t. Indicator E93/02 € -	Aard controle n.v.t. Indicator E93/03 Nee

Beschikkings-nummer		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SPUK-energie	Specifieke uitkering	Ontvangen gelden (voorschot)	Besteding in 2022	Cumulatieve bestedingen t/m 2022	Voldaan aan artkel 6, tweede lid van de regeling (ja/nee)	Voldaan aan artkel 6, zesde lid van de regeling (ja/nee)	Eindverantwoor-ding (ja/nee)
EZKF21 THE-22-03351958	Eenmalig specifieke uitkering ten behoeve van extra onder-steuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	€ 311.249	Aard controle R Indicator F21/01 € -	Aard controle n.v.t. Indicator F21/02 € -	Aard controle R Indicator F21/03 nee	Aard controle D2 Indicator F21/04 ja	Aard controle R Indicator F21/05 nee

Tabel 25: Schulden korter dan 1 jaar

Schulden < jaar x €1.000	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Te betalen lonen, loonbelasting	977,8	1.128,5
Premies IP/OP/NP/FPU	186,4	352,8
Crediteuren	1.079,2	2.367,1
Crediteuren privaat	12,0	20,1
Te betalen BTW	111,5	
Afrekening voorschot partners	896,5	
BNG-liquiditeit	94,5	
Divers	242,1	13,1
Overige schulden	3.599,8	3.881,6

Tabel 26: Overlopende passiva

Overlopende passiva (nog te betalen) x €1.000	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Facturen leveranciers	168,5	1.501,5
CAO 2021 nabetalingen	16,0	231,0
Afrekeningen met klanten	4,2	160,6
Overlopende passiva	188,7	1.893,1

Tabel 27: Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Overzicht niet uit de balans blijkende verplichtingen x € 1.000	Onderwerp	Looptijd eindigt	Contractw. 2022	Contractw. p/jaar>2023	Toelichting
Leasecontracten vervoersmiddelen					
• Ambting car expert	3 maal Kia Picanto lease	1-4-2021	9,6	9,4	3 jarig contract; daarna verlengd
• Ambting car expert	1 maal Kia Picanto lease	1-4-2022	3,2	3,1	3 jarig contract
• BK mobility	Peugeot e-Bus	1-2-2026	10,8		5 jarig contract
ICT licenties en beheer					
• T2en	Licenties SAP / SAC en helpdesk	1-1-2025	90,0	123,6	optie tot verlenging met 5 jaar
• REM automatisering	Licenties Open Wave	1-1-2026	54,0	54,0	optie tot verlenging met 5 jaar
• Rubicon	Cloud-beheer	1-6-2024	17,3	17,3	
• telefoon / wifi	Wilroff Rijtsema	1-7-2026		26,3	onderhoudscontract
Huisvesting					
• Eusebius B5	Huurcontract & services	1-2-2042	81,9	387,7	
Facilitair					
• Provincie Gelderland	Huur en services pand Markt	1-1-2022	14,8	14,5	contract wordt (stilzwijgend) jaarlijks verlengd
• Hommerson	Schoonmaak	1-1-2024	12,0	24,5	verlening
• Ten Brinke	Beplanting	1-7-2027	17,5	8,0	lease contract 5 jaar
Personeel					
• Care2Work	Verzuimbegeleiding en arbo	1-4-2020	12,3	12,1	jaarlijks opzegbaar
• Medewerkers ODRA	Thuiswerkplek vergoeding	1-5-2026	34,0		voor 5 jaar tot €1.000 p/medewerker
Primaire proces					
Stantec	Milieur controles	1-4-2025	150,0	150,0	ingegaan per april 2021
Totaal			507,4	830,5	

Toelichting op tabel 27

We hebben doorlopende verplichtingen die niet uit de balans op te maken zijn. Dat zijn bijvoorbeeld doorlopende contracten met een looptijd langer dan één jaar, die mogelijk tot frictie/afkoop leiden bij tussentijdse beëindiging.

In 2022 is een aantal langlopende verplichtingen beëindigd vanwege de verhuizing. Het betreft:
- Huurcontract met de gemeente Arnhem
- Facilitaire en ICT-diensten met De Connectie
- ICT-contracten gekoppeld aan diensten van De Connectie

Diverse verplichtingen

- Opgebouwd (IKB) is niet gekapitaliseerd. Dit is geen verplichting in het BBV vanuit de aanname dat deze jaarlijks gelijk zijn. Wij rekenen de opgebouwde IKB aan het eind van het jaar af
- Reguliere verlofsaldi hoeven volgens de BBV niet gekapitaliseerd te worden. Er wordt uitgegaan van gelijke opnamen in de jaren. Omdat 2020 en 2021 bijzondere jaren waren vanwege de covid-19 pandemie, zijn de 'bovenmatige niet opgenomen verlof uren 2021' wel als verplichting opgenomen

De (nieuwe) verplichting om bovenwettelijk verlof wel als voorziening op te nemen is verwerkt in de balans
- Alle medewerkers in vaste dienst hebben een trekkingsrecht van maximaal €1.000 voor vijf jaar ter besteding aan een Arbo-geschikte thuiswerkplek. De feitelijk afgeroepen vergoeding is in de exploitatie opgenomen bij de algemene personeelskosten. De reservering staat (gesaldeerd) op de balans en bedraagt € 79.600
- Afspraken rond het generatiepact zijn niet gewaardeerd in de jaarrekening

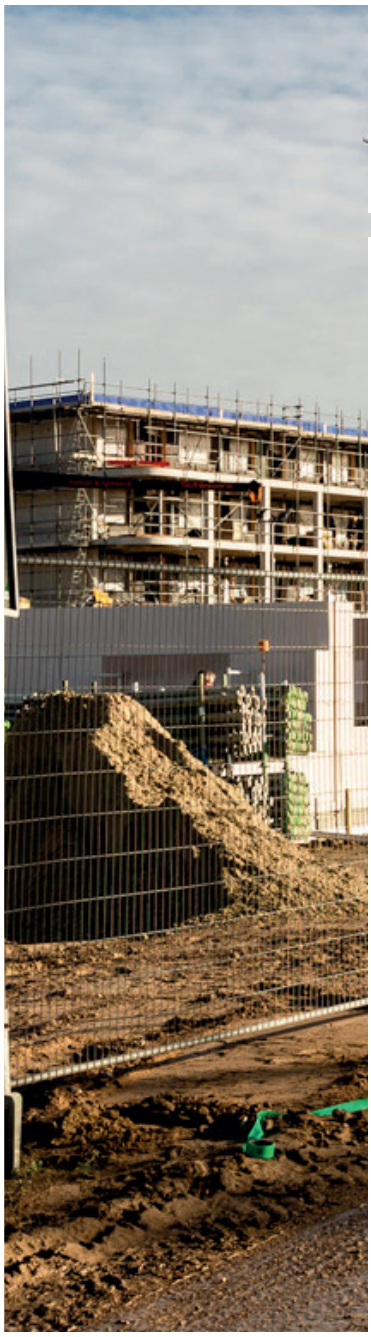
Gebeurtenissen met gevolgen voor 2022 en later

- We hebben geen juridische claims, garantstellingen en borgstellingen lopen
- We hebben eind december 2021 de huurovereenkomst met de gemeente Arnhem en de dienstverleningsovereenkomst (DVO) met De Connectie opgezegd. In een finale 'kwijtingsbrief' van december 2022 zijn alle lopende verplichtingen (frictiekosten en transitiekosten) afgewikkeld
- Er wordt een suppletie-aangifte omzetbelasting ingediend, die nog betrekking heeft of onvolledige aangifte in 2020. Op de vordering die ODRA denkt te hebben op de belastingdienst is nog geen beschikking binnengekomen
- Verder zijn geen andere relevante gebeurtenissen na balansdatum

M

FINANCIËLE WEERBAARHEID EN RISICO'S

Wij brengen ons bestuur aan de hand van een dashboard periodiek op de hoogte van de stand van zaken in onze bedrijfsvoering en staan dan stil bij de operationele risico's, financiën en ons weerstandsvermogen. De financiële positie ultimo 2022 geeft aanleiding om in 2023 een evaluatie op de vermogenspositie voor te stellen aan het bestuur.

In de tabellen wordt de financiële positie verder geduid:

- *Weerstandsvermogen* - Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate wij in staat zijn financiële tegenvallers in de toekomst op te vangen. In de Gemeenschappelijke Regeling (GR) is bepaald welke vermogensbestanddelen wij kunnen aanhouden. Deze bestaan uit een algemene reserve en bestemmingsreserves.
  De algemene reserve is gemaximeerd tot € 500.000, dat is maximaal 2,3% van de omzet in 2022. Daarnaast kunnen we bestemmingsreserves aanhouden voor kosten die we in de toekomst verwachten.

Tabel 28: Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen x € 1.000	Stand 31-12-2021	Stand 31-12-2022	Resultaat bestemming	% omzet	Begroot 2022
Algemene Reserve	470,2	470,2	29,8	2,3%	483,0
• resultaat boekjaar	64,3	53,3			
• te bestemmen door bestuur (na balansdatum)			23,5		
Bestemmingsreserves					
• provincietaken	91,8	91,8			92,0
• milieu metingen	191,1	191,1			
• innovatie	93,5	102,6			
• opleidingen omgevingswet	103,6	0,0			
• mba's	0,0	11,0			
Totaal	1.014,4	920,0	53,3	0,2%	699,0
Totale baten (omzet)	19.489,7	22.023,9			21.257,4
• percentage omzet ex resultaat	5,2%	3,7%			3,3%

Toelichting op tabel 28

Het weerstandsvermogen (zonder resultaatbestemming) is als percentage van de omzet gedaald met 1,5% ten opzichte van 2021. Wij achten het weerstandsvermogen van ruim € 0,8 miljoen onvoldoende om de huidige risico's en latente verplichtingen (in het kader van bestemmingsfondsen) af te dekken.

In 2023 zullen voorstellen ontwikkeld worden met betrekking tot het vermogen. Inhoud en omvang bepaalt het Algemeen Bestuur.

Risico's

1. Exploitatiesaldo

Een saldo in de exploitatie kan ontstaan door niet realiseren van begrote inkomsten, tegenvallende kosten of kosten voor onvoorziene gebeurtenissen. Nieuw in deze categorie is ook de structurele krappe arbeidsmarkt, waardoor niet aan verplichtingen jegens klanten kan worden voldaan, en er omzetmarge wordt misgelopen.
Prognoses - in 2022 is geconstateerd dat bij het maken van prognoses de marges, die door bovenstaande onzekerheden ontstaan, kunnen oplopen tot 2% á 3% van de omzet. Gemiddeld € 500.000.
Outputfinanciering - uit een voorlopige analyse over 2022 blijkt dat het gemiddelde prijs van een product uitkomt op € 654,- (begroot € 712). Er worden meer 'goedkopere producten dan duurdere geleverd'. Er is een disbalans in aantallen, maar ook in bestede tijd per product. Bij een aantal producten is het 'kengetal' (de gemiddelde tijdsbesteding) nog niet stabiel. Voor de zomer 2023 wordt een gedetailleerd onderzoek gedaan naar de kostprijzen ten behoeve van de volgende begrotingscyclus.

2. Taakuitvoering

We kunnen aansprakelijk worden gesteld voor fouten in de taakuitvoering en bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld als gedelegeerde bevoegdheden onduidelijk zijn en niet helder zijn vastgelegd. Dit betreft vooral een bestuurlijk- en imagoprobleem. We zijn verzekerd voor schadeclaims tot een bedrag van maximaal twee keer €2,5 miljoen per jaar. Met een eigen risico. In 2022 zijn er geen substantiële claims binnen gekomen waarvoor de verzekering is ingezet.

3. Frictiekosten

Ondanks de groei van afgelopen jaren, de krappe arbeidsmarkt en organisatorische turbulentie, is in 2022 weinig frictie ontstaan met financiële consequenties. Partners hebben in 2022 vooral meer taken bij ons neergelegd. Er zijn geen partners die taken weer terug in eigen beheer hebben genomen. Binnen het Gelders Stelsel zijn enkele taken verschoven, maar allen budgetneutraal.

4. Niet voldoen aan wet- en regelgeving

Dat wij niet voldoen aan algemene wet- en regelgeving, zoals belastingwetten, privacy, Europese -en nationale verordeningen is een risico, maar dat is in 2022 beperkt gebleven, omdat bijvoorbeeld geen wijzigingen zijn doorgevoerd in de belastingplicht (omgevingsdiensten zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting).

5. Liquiditeit

Ons werkkapitaal wordt gevormd door vermogen, beschikbare voorzieningen en voorschotten die partners betalen voor onze dienstverlening. Bij uitblijven van betalingen van de voorschotten lopen wij een risico dat we salarissen, loonheffing, premies, BTW en crediteuren te laat betalen. We hebben aan het eind van elk kwartaal een saldo van minimaal twee miljoen euro nodig. We dekken een groot deel van de liquiditeitsbehoefte uit de voorschotten van onze partners, en zijn daarbij afhankelijk van hun betalingsdiscipline. Die is in 2022 sterk verbeterd ten opzichte van 2021.

Tabel 29: Financiële kengetallen

Kengetallen	Stand 31-12-2022	Stand 31-12-2021
Netto schuldquote	3,0%	7,1%
Netto schuldquote gecorr. voor	0,0%	7,1%
Solvbiliteitsrisico	7,0%	6,3%
Structurele exploitatieruimte	pm	pm
Liquiditeit	334,2%	135,2%
Grondexploitatie	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt

Toelichting op tabel 29

Met bovenstaande kengetallen geven we inzicht in de structurele evenwichtigheid en duurzaamheid van onze begroting.

- De netto schuld quotes geven inzicht in het niveau van onze schuldenlast ten opzichte van de baten middelen. In de toelichting op de balans zijn de schulden en eigen vermogen gespecificeerd. De schuldquote is lager dan in 2021. Feitelijk financieren we de lopende verplichtingen met eigen middelen.
- De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin wij in staat zijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Het betreft het eigen vermogen versus het balanstotaal. Het percentage is licht gestegen naar 7,0%.
- Voor de beoordeling van het structurele- en reële evenwicht van de begroting maken wij het onderscheid tussen structurele- en incidentele lasten. We hebben geen toezeggingen op een meerjarige omzet, ondanks het aanwezig zijn van wettelijke verplichte basis-milieutaken.
- Grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn bij ODRA niet van toepassing.

Financiering, treasury, bankieren

In ons Treasurystatuut van eind 2016 hebben we de doelstellingen geformuleerd naar de verschillende deelgebieden van treasury: rente risicobeheer, financiën en kasbeheer.

- *Ons financieringsvraagstuk* - in 2022 zijn we een lening aangegaan ter dekking van de investeringen in de huisvesting. Gaat om een 15-jarige lening van € 625.000. De afschrijving van de investeringen loopt hiermee gelijk. De investeringen in ICT worden gefinancierd uit onze liquiditeit. Dit gezien de relatief korte looptijd.
- *Investeringen in apparatuur meetdienst* - worden eventueel gedekt met het bestemmingsfonds.
- *We zijn sinds eind 2013 verplicht deel te nemen aan schatkistbankieren* - alle banktegoeden boven drempelwaarde van €1,75 miljoen, die wij met het Ministerie van Financiën hebben afgesproken, worden verplicht gestort op een rekening-courant bij het Ministerie. De overige liquiditeit is onze rekening-courant tegoeden en die hebben we ondergebracht bij de BNG.
  In de financieringsovereenkomst (juni 2020) met de BNG is een kredietlimiet afgesproken van maximaal één miljoen euro. Sinds oktober 2022 wordt er (weer) rente vergoed over de tegoeden.
- *Kasgeldlimiet Fido* - in de wet Financiering decentrale overheden (Fido) is een kasgeldlimiet gesteld aan het maximumbedrag waarop wij onze financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd minder dan 1 jaar) mogen financieren. Voor ons is de norm 8,2% van het begrotingstotaal. Wij komen hier niet boven.

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Regio Arnhem van 13 april 2023.

De voorzitter,
Joa Maouche

De secretaris,
Ruben Vlaander

Bijlagen

Bijlage 1: Specificatie producten en diensten

Productnaam	Geactualiseerde bg 2022				Realisatie 2022					Realisatie 2021	
	Taakveld	Kengetal	Aantallen	Baten x € 1.000		Aantallen	% prod.		Baten	% bg	Aantallen	Baten
Programma 1. Vergunningverlening												
Intrekken omgevingsvergunning mba	Milieu	13	8	€ 9,6		6	0%		€ 7,2	75%		
Intrekkingsbesluit BRIKS	Bouw	4	40	€ 14,7		26	0%		€ 9,6	65%		
Maatwerk milieu	Milieu	14	59	€ 76,0		56	0%		€ 72,1	95%		
Meldingen beh. Besluit bouw en leefomg.	Bouw	1	1.383	€ 127,2		1.469	13%		€ 135,1	106%		
Meldingen mba	Milieu	10	451	€ 414,9		394	3%		€ 362,5	87%		
Meldingen mba-rio	Milieu					0	0%		€ -			
Omgevingsverg. BRIKS cat 1 / gevolgklasse 1	Bouw	9	1.368	€ 1.132,7		1.490	13%		€ 1.291,5	114%		
Omgevingsverg. BRIKS cat 2 / gevolgklasse 2	Bouw	23	484	€ 1.024,1		492	4%		€ 1.053,8	103%		
Omgevingsverg. milieubelastende act.	Milieu	22	55	€ 111,3		33	0%		€ 66,8	60%		
Vergunning vuurwerkontbrandingen	Milieu	11	172	€ 174,1		183	3%		€ 185,2	106%		
Subtotaal vergunningen		8,3	4.020	€ 3.084,7		4.149	37%		€ 3.183,8	103%	4.036	€ 3.325,1
aandeel bouw		81%	3.275	€ 2.298,8	84%	3.477		78%	€ 2.490,0		3.482	€ 2.483,7
aandeel milieu & algemeen		19%	745	€ 785,9	7%	278		10%	€ 331,3		554	€ 841,3
Programma 2. Toezicht en Handhaving												
Controle asbest/sloop	Bouw	9	229	€ 189,6		230	2%		190	100%		
Controle BRIKS/gevolgklasse 2 Bbl	Bouw	23	229	€ 484,6		202	2%		427	88%		
Controle BRIKS/gevolgklasse 3 Bbl	Bouw	48	93	€ 410,7		64	1%		283	69%		
Controle BRIKS categorie 1	Bouw	8	1.107	€ 814,8		1.379	12%		1.015	125%		
Controle BRIKS categorie 1 - RIT	Bouw			€ -		12	0%		9	0%		
Handhavingscontrole	Milieu	10	98	€ 90,2		116	1%		107	118%		
Handhavingscontrole - RIO	Milieu	6	609	€ 336,2		0	0%		0	0%		
Hercontrole milieu	Milieu			€ -		429	4%		237	0%		
Hercontrole milieu - RIO	Milieu			€ -		3	0%		2	0%		
Klachtbehandeling	Milieu	2	1.882	€ 346,3		2.907	26%		535	154%		
Prev. controle mba - RIT	Milieu	9	1.620	€ 1.341,4		0	0%		0	0%		
Prev. milieutoezicht	Milieu			€ -		1.548	14%		1.282	0%		
Prev. milieutoezicht - RIO	Milieu			€ -		4	0%		3	0%		
Projectcontrole - WNB	Milieu			€ -		45	0%		33	0%		
Rapp. verpl. overig	Milieu	4	290	€ 106,7		176	2%		65	61%		
Toez. vuurwerkev.	Milieu	12	115	€ 127,0		100	1%		110	87%		
Subtotaal Toezicht en handhaving		7,4	6.272	€ 4.247,3		7.215	63%		€ 4.297.7	101%	7.885	€ 5.875
aandeel bouw		26%	1.658	€ 1.899,6	26%	1.887		45%	€ 1.924,3		1.936	€ 1.984,7
aandeel milieu & algemeen		74%	4.614	€ 2.347,7	74%	5.328		55%	€ 2.373,4		5.949	€ 3.890,1
Totaal producten		verhouding	10.292	€ 7.331,9		11.364		**	€ 7.481,5	110%	11.921	€ 9.199,9
aandeel bouw		57%	4.933	€ 4.198,4	47%	5.364			€ 4.414,3		5.418	€ 4.468,4
aandeel milieu & algemeen		43%	5.359	€ 3.133,5	49%	5.606			€ 2.704,7		6.503	€ 4.731,4

** De realisatie is gebaseerd op de PDC 2021. De actuele begroting is gebaseerd op de PDC 2022/2023. Conversie 2021 op productniveau is niet gemaakt.*
*** Betreft realisatie exclusief verrekening OHW ad € 47,1 + materiele kosten ad € 3,6*

Bijlage 1b: Specificatie diensten

Taakveld	Tarief € 92,00 Taakveld	Geactualiseerd bg '22 Aantal uren	Baten	Realisatie '22 Aantal uren	Baten	% bg	Realistie 2021* Aantal	Bedrag
Programma; Vergunningen								
Advies omgevingskwaliteit	Bouw							
Advies omgevingsverg. en meldingen	Milieu	292	€ 27	681	€ 63	233%		
Begeleiden initiatief BRIKS	Bouw	2.633	€ 242	4.456	€ 410	24%		
Begeleiden initiatief milieu	Milieu	1.315	€ 121	645	€ 59	339%		
Beoordelingen Bbl	Bouw	2.290	€ 211	1.499	€ 138	65%		
Juridische expertise vergunningen	Algemeen	2.204	€ 203	5.180	€ 476	235%		
Omgevingsverg. BRIKS cat 3	Bouw	2.320	€ 213	1.945	€ 179	84%		
Omgevingsvergunning compl. Bedrijven	Milieu	2.684	€ 247	2.051	€ 189	76%		
Subtotaal vergunningen		**13.738**	**€ 1.264**	**16.457**	**€ 1.513**	120%	**10.528**	**€ 969**
aandeel bouw		53% 7.243	€ 666	48% 7.900	€ 726		41% 4.264	€ 392
aandeel milieu & algemeen		47% 6.495	€ 598	52% 8.557	€ 787		59% 6.263	€ 576
Programma 2. Toezicht en Handhaving								
Adviesrapport leefomgevings - GUO	Algemeen			0	€ -	0%		
Bestuursdwang uitvoeren	Bouw	250	€ 23	32	€ 3	12%		
Contr. best. bouw en RO	Milieu	4.312	€ 397	4.194	€ 385	97%		
Controle bodemsanering	Milieu			6.210	€ 571	0%		
Controle complex bedrijf	Milieu	5.808	€ 534	11.631	€ 1.070	200%		
Contr. grav. i/bodem o/IW	Milieu	9.649	€ 888	4.729	€ 435	49%		
Contr. grav. i/bodem o/IW - A15	Milieu	2.619	€ 241	15	€ 1	1%		
Handh. besl. nemen	Algemeen	10.316	€ 949	10.776	€ 991	104%		
Jur. exp. handhaving	Algemeen	4.990	€ 459	5.479	€ 504	110%		
Projectcontrole - ENE	Milieu	2.504	€ 230	3.454	€ 318	138%		
Rapp. beh. meld. ong. voorv.	Milieu	1.464	€ 135	602	€ 55	41%		
Rapp. verpl. EPRTR	Algemeen	1.101	€ 101	1.205	€ 111	109%		
Transportcontrole	Milieu	250	€ 23	191	€ 18	76%		
Diensten PCH	Algemeen	7.132	€ 656	8.351	€ 767	0%		
Subtotaal Toezicht en handhaving		**50.395**	**€ 4.636**	**56.869**	**€ 5.229**	113%	**9.031**	**€ 831**
aandeel bouw		9% 4.312	€ 397	7% 4.194	€ 385		28% 2.507	€ 231
aandeel milieu & algemeen		46.083	€ 4.240	52.675	€ 4.843		6.524	€ 600
Programma 3. Advies								
Adviesrapport leefomgeving	Milieu	9.642	€ 887	10.151	€ 934	105%		
Adviesrapport leefomgeving - A15	Milieu		€ -	4	€ 0	0%		
Adviesrapport leefomgeving - GUO	Milieu		€ -	1.056	€ 97	0%		
Adviesrapport leefomgeving	Milieu	465	€ 43	805	€ 74	173%		
Beoordeling saneringsevaluatie	Bouw	2.380	€ 219	3.950	€ 363	166%		
Meetadviesrapport leefomgeving	Milieu	8.255	€ 759	7.116	€ 654	86%		
Meten luchtkwaliteit langs wegen	Milieu	2.168	€ 199	-2	€ -	0%		
Meetadvies lucht				1.481	€ 136			
divers				119	€ -			
Subtotaal advies		**22.910**	**€ 2.108**	**24.680**	**€ 2.259**	107%	**19.177**	**€ 1.764**
aandeel bouw		10% 2.380	€ 219	16% 3.950	€ 363		0	€ -
aandeel milieu & algemeen		90% 20.530	€ 1.889	84% 20.730	€ 1.896		14.253	€ 1.311
Programma 4. Stelseltaken								
Subtotaal stelseltaken		**0**	**€ -**	**0**	**€ -**		**5.066**	**€ 466**
aandeel bouw		0	€ -	0	€ -		0	€ -
aandeel milieu & algemeen		0	€ -	0	€ -		5.066	€ 466
Programma 5. Algemeen en Projecten								
Beleids- en bestuursondersteuning	Algemeen	2.745	€ 253	2.234	€ 205	81%		
Detachering	Algemeen	1.556	€ 143	1.829	€ 181	126%		
Externe communicatie	Algemeen			1.050	€ 96	0%		
Faciliteren part. traject	Milieu	1.876	€ 173	593	€ 54	32%		
Inzet toezichthouders	Milieu			433	€ 40	0%		
Kennisontwikkeling	Algemeen			3.756	€ 345	0%		
Omgevingsscans	Milieu			953	€ 88	0%		
Partnerspecifieke werkafspraken	Algemeen	1.046	€ 96	373	€ 34	36%		
Programma- en projectmanagement	Algemeen	16.443	€ 1.513	9.563	€ 918	61%		
Programma- en projectmedewerking	Algemeen	15.350	€ 1.412	13.773	€ 1.191	84%		
Subtotaal projecten		**39.015**	**€ 3.589**	**34.557**	**€ 3.153**	88%	**21.079**	**€ 1.963**
aandeel bouw		0		0			0	
aandeel milieu & algemeen		100% 39.015	€ 3.589	100% 34.557	€ 3.153		100% 21.079	€ 1.963
Totaal diensten (in uren)		**126.058**	**€ 11.597**	**132.563**	**€ 12.154**		**64.881**	**€ 5.993**
aandeel bouw		11% 13.935	€ 1.282	12% 16.044	€ 1.475		10% 6.771	€ 623
aandeel milieu & algemeen		89% 112.123	€ 10.315	88% 116.519	€ 10.679		74% 46.312	€ 4.453

** De realisatie is gebaseerd op de PDC 2021. De actuele begroting is gebaseerd op de PDC 2022/2023. Conversie 2021 voor diensten is niet gemaakt.*
*** Hierin ook opgenomen en uren tbv projecten afgerekend via balans*

Bijlage 2: Specificatie per partner

Begroting per klant (groep)

Baten per klant x € 1.000	Producten aantal x tarief	Diensten uren x tarief	Collectieve diensten	Overige baten	Totaal	% Bouw	Begroot 2022 aantal producten	Begroot 2022 aantal diensten
Arnhem	€ 3.227	€ 1.819	€ 588	€ 35	€ 5.669	50%	4.436	19.776
Doesburg	€ 65	€ 50	€ 30	€ -	€ 146	8%	95	544
Duiven	€ 193	€ 161	€ 43	€ -	€ 397	4%	262	1.753
Lingewaard	€ 1.521	€ 1.406	€ 217	€ 117	€ 3.261	41%	2.045	15.283
Overbetuwe	€ 495	€ 376	€ 109	€ 14	€ 994	6%	698	4.092
Provincie regulier	€ 310	€ 611	€ 85	€ 214	€ 1.220		313	6.640
Provincie Bodemtaken	€ -	€ 550	€ -	€ -	€ 550	33%		5.975
Provincie Complexe Handhaving	€ -	€ 3.359	€ 128	€ 45	€ 3.533	1%		36.514
Provincie Aandachtsbedrijven	€ -	€ 1.136	€ -	€ 42	€ 1.178			12.348
Renkum	€ 825	€ 412	€ 151	€ -	€ 1.388	51%	1.090	4.481
Rheden	€ 286	€ 143	€ 103	€ 7	€ 538	11%	714	1.555
Rozendaal	€ 10	€ 4	€ 16	€ -	€ 31	11%	19	46
Westervoort	€ 46	€ 30	€ 30	€ -	€ 106	2%	64	326
Zevenaar	€ 324	€ 289	€ 88	€ 14	€ 715	7%	487	3.144
Subtotaal Partners	€ 7.302	€ 10.348	€ 1.590	€ 487	€ 19.726	27%	10.223	112.477
% van de omzet	37%	52%	8%	2%				
Subtaal OD's	€ 30	€ 332	€ 55	€ -	€ 417	27%	64	3.610
Subtotaal derden	€ 0	€ 318	€ 7	€ 101	€ 427	22%	-	3.458
Balans Overigen div inkomsten								
Subtotaal uit balans/overig	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -		-	5.258
Totaal klanten	€ 7.331	€ 10.998	€ 1.653	€ 588	€ 20.570	27%	10.287	124.803
% van de omzet	36%	53%	8%	3%			7,75 gemiddeld kengetal	

Omgevingsdienst Regio Arnhem

Realisatie per klant

Realistie 2022		Realistie 2022					Taakvelden real. 2022		
Real. producten	Real. diensten	Producten x tarief	Uren x tarief	Col. diensten	Div. materieel	Totaal	Bouw	mil / alg	Aandeel bouw
5.455	22.639	€ 3.506	€ 2.082	€ 588	€ 71	€ 6.248	€ 3.307	€ 2.941	53%
177	651	€ 149	€ 60	€ 30	€ -	€ 238	€ 86	€ 153	36%
212	1.442	€ 154	€ 132	€ 43	€ 10	€ 340	€ 9	€ 331	3%
1.736	13.170	€ 1.282	€ 1.211	€ 217	€ 82	€ 2.792	€ 1.131	€ 1.660	41%
603	4.124	€ 412	€ 379	€ 109	€ 25	€ 925	€ 1	€ 925	0%
362	11.113	€ 300	€ 593	€ 86	€ 277	€ 1.255	-€ 32	€ 1.287	-3%
	8.484	€ -	€ 780	€ -	€ -	€ 780	€ 363	€ 417	47%
	38.371	€ -	€ 3.540	€ -	€ 62	€ 3.602	€ 66	€ 3.536	2%
	13.612	€ -	€ 1.252	€ -	€ 2	€ 1.254	€ -	€ 1.254	
1.471	5.043	€ 902	€ 463	€ 151	€ -	€ 1.517	€ 787	€ 730	52%
738	1.830	€ 287	€ 168	€ 103	€ -	€ 558	€ 45	€ 513	8%
15	15	€ 11	€ 1	€ 16	€ -	€ 29	€ 3	€ 26	10%
72	169	€ 51	€ 15	€ 30	€ -	€ 96	€ 2	€ 94	2%
452	4.543	€ 294	€ 418	€ 88	€ 50	€ 849	€ 51	€ 799	6%
11.293	125.206	€ 7.349	€ 11.095	€ 1.462	€ 579	€ 20.485	€ 5.820	€ 14.665	28%
		36%	54%	7%	3%				
71	3.448	€ 15	€ 317	€ 57	€ 3	€ 391	€ 85	€ 306	22%
-	2.602	€ 71	€ 680	€ -	€ 20	€ 778	€ 91	€ 688	12%
	406	€ -	€ 37	€ -	€ 120	€ 205	€ -	€ 205	
	901	€ -	€ 45	€ 145	€ -145	€ -0	€ -	€ -0	
		€ -	€ 72	€ -	€ 94	€ 166	€ -	€ 166	
-	1.307	€ -	€ 154	€ 145	€ 68	€ 370	€ -	€ 370	
11.364	132.563	€ 7.434	€ 12.247	€ 1.664	€ 669	€ 22.024	€ 5.996	€ 16.028	27%
7,11		34%	56%	8%	3%		27%	73%	

Bijlage 3: Specificaties productie/bestedingen

Collectieve diensten en EML-controles / complexe vergunningen

Projecten en gezamelijke diensten x €1.000	ini-bg '22	Actuele bg 2022	Realisatie (uitvoering) € 92	Interne uren à € 57,81	Materieel realisatie
Project omgevingswet	128,8	128,9	215,3		60,9
Programma energie	138,0	138,0	203,1		0,4
• Circulaire economie	46,0	46,0	31,2		
• GUOV	23,0	22,9	20,4		
Project ondermijning	23,0				
Gezam. algemeen deel projecten	358,8	335,8	470,0	0,0	61,4
Gegevensbeheer	81,2		0,0		
Beheer kaarten/zones/data	130,2	167,3	126,0		21,4
Keten en data gedreven toezicht	152,3	170,9	132,1		44,6
Klantadvies milieu	65,4	65,3	5,4		
Ontwikkeling strafrecht	147,2	147,2	254,0		
Piketdienst abonnement	107,0	106,9	75,8		18,0
Omzetting mba's			37,3		16,0
Innovatie	100,0	100,0	88,9	28,5	30,5
Gezam. alle partners	783,3	757,6	719,5	28,5	130,6
Klantadvies BRIKS	368,0	368,0	425,4		
Gezam. Bouw-partners	368,0	368,0	425,4	0,0	0,0
Overige klanten					
OD's: DAT/LMA/ ketentoezicht	143,9	110,4	55,2		
Gem. Beheerkaarten/zones/data		75	8,0		
Totaal-generaal	1.654,0	1.579,3	1.678,1	28,5	191,9

EML-controles	real 2022	real 2021
Gemeente Arnhem	209	165
Gemeente Doesburg	17	7
Gemeente Duiven	1	
Gemeente Lingewaard	55	34
Gemeente Overbetuwe	52	35
Gemeente Renkum	31	19
Gemeente Rheden	53	61
Gemeente Rozendaal	4	1
Gemeente Westervoort	1	
Gemeente Zevenaar	9	
Totaal	432	322

Kosten 2022	Te betalen door klanten fixed price	Overig bekostiging	Toelichting	Verschil
276,2	128,9	103,6	uit balans	€ -43,7
203,5	138,0	55,2	bijdrage gea/goed	€ -10,3
31,2	46,0	10,0	bijdrage IPO	€ 24,8
20,4	22,9			€ 2,5
0,0	0,0			-
531,3	335,8	168,8	504,6	-26,7
0,0	0,0			€ -0,0
147,4	167,3			€ 19,9
176,7	170,9			€ -5,8
5,4	65,3			€ 59,9
254,0	147,2			€ -106,8
93,8	106,9			€ 13,1
53,3		53,3	uit balans	€ -
147,9	100,0	47,9	uit balans	€ -
878,5	757,6	101,2	0,0	-19,7
425,4	368,0			€ -57,4
425,4	368,0	0,0	368,0	-57,4
55,2	55,2			€ -
8,0	8,0			€ -
1.898,5	1.524,6	270,0	1.794,6	-103,8

Milieuverg. complex kosten ODRN x € 1.000	Real. 2022	Real. 2021	Real. 2020
Arnhem	15,4	7,5	3,9
Duiven	9,4	0,8	
Lingewaard			2,9
Overbetuwe	23,6	2,1	7,3
Renkum			
Rheden			
Zevenaar	49,2	29,3	1,2
Totaal x € 1.000	97,6	39,7	15,3

deJong&Laan

Pascalweg 2
6662 NX Elst
0481-463534

elst@jonglaan.nl
www.jonglaan.nl

Bijlage 4: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de in de jaarstukken 2022, op pagina 30 tot en met 50, opgenomen jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem per 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit*:*

1 de balans per 31 december 2022;
2 het overzicht van baten en lasten over 2022; en
3 de toelichtingen met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
4 De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (pagina 49)

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2022, het door het algemeen bestuur vastgestelde Controleprotocol en het Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De Jong & Laan Controle B.V., gevestigd te Vroomshoop, KvK 06054458. Op al onze diensten en werkzaamheden zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze algemene voorwaarden zijn gedeponeerd bij de KvK onder nr. 08153431, zijn in te zien op www.jonglaan.nl, en worden op verzoek kosteloos toegezonden.

ISO 27001:2017 Gecertificeerd door Brand Compliance
SRA
GGi INDEPENDENT MEMBER

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 206.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van paragraaf 4 van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. In paragraaf 7 van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2022 zijn tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Het risico op frauduleuze verslaggeving ten aanzien van de nauwkeurigheid van de verantwoording van baten en lasten van aanvullende activiteiten
De omgevingsdienst ontvangt naast de vaste bijdragen voor de uit te voeren begrote taken overige bijdragen van het Rijk, provincies en deelnemende gemeenten, al dan niet via vooruitbetalingen. Met de overige bijdragen kan het jaarresultaat beïnvloed worden door de uit deze bijdragen voortvloeiende baten en hiermee samenhangende lasten niet aan de juiste verslaggevingsperiode toe te rekenen, dit met het doel om de realisatie beter aan te laten sluiten bij de begroting.

Wij hebben aandacht besteed aan dit risico door het vaststellen van de opzet en het bestaan van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het opstellen van de begroting, factureren van de bijdrages, het aangaan van inkoopverplichtingen en het autoriseren van de inkopen en het genereren en verwerken van journaalposten, uitgaande van een risico op doorbreking van deze processen.

Voorts hebben wij door middel van data-analyse een analyse uitgevoerd op de wijze waarop de omzet- en kostenboekingen tot stand komen en cijferanalyses uitgevoerd op de afwijkingen tussen de realisatie en de definitieve begroting over het boekjaar. Naar aanleiding hiervan hebben wij detailcontroles uitgevoerd op de bijzonderheden die wij hebben geconstateerd om vast te stellen dat de boekingen zijn gebaseerd op daadwerkelijke bijdragen en lasten in het betreffende boekjaar, door vergelijking van verantwoorde bedragen met informatie over toegekende bedragen, opdrachtovereenkomsten, andere onderliggende informatie (waaronder inkoopfacturen) en ook andere informatie verkregen in de controle, waaronder de programmaverantwoording en rapportages aan de deelnemers. Als onderdeel van onze data-analysewerkzaamheden hebben wij de aansluiting tussen de bankmutaties en de verantwoording hiervan in de financiële administratie vastgesteld, waaronder een aansluiting tussen de ontvangen gelden en de verantwoorde baten en een aansluiting tussen uitgaande gelden en de verantwoorde lasten. Hierbij is ook informatie betrokken uit het volgende boekjaar om door middel van een voortgezette controle op inkopen en betalingen vast te stellen dat lasten in het juiste boekjaar zijn verantwoord.

Uit onze controlewerkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen die duiden op frauduleuze verslaggeving ten aanzien van de verantwoording van baten en lasten.

Frauderisico's die leiden tot onrechtmatige lasten
Als gevolg van tekortkomingen in de administratieve organisatie en interne beheersing in het inkoopproces onderkennen wij het risico dat onrechtmatige facturen in de administratie worden verwerkt en worden betaald. Daarbij zien wij een specifiek onrechtmatigheidsrisico dat Europese aanbestedingsregels bewust niet worden nageleefd.

Wij hebben aandacht besteed aan dit risico door het vaststellen van de opzet en het bestaan van de maatregelen van interne beheersing in de processen met betrekking tot het aangaan van

inkoopverplichtingen (waaronder de aanbestedingsprocedure), autoriseren van de inkopen, autoriseren van en betalingen en het genereren en verwerken van journaalposten, uitgaande van een risico op doorbreking van deze processen.

Voorts hebben wij door middel van data-analyse een analyse uitgevoerd op de wijze waarop bankmutaties en kostenboekingen tot stand komen en cijferanalyses uitgevoerd op de in het boekjaar verantwoorde lasten in vergelijking tot de begroting en voorgaand jaar. Naar aanleiding hiervan hebben wij detailcontroles uitgevoerd op de bijzonderheden die wij hebben geconstateerd om vast te stellen dat boekingen zijn gebaseerd op daadwerkelijke lasten en detailcontroles op bankmutaties gericht op bijzonderheden zoals meerdere namen per bankrekeningnummer, meerdere rekeningnummers per naam en controles op specifieke bankrekeningnummers. Als onderdeel van deze controlewerkzaamheden hebben wij de totale kosten per leverancier beoordeeld over een periode van 4 jaar om de totale omvang van dienstverlening te bepalen en hebben detailcontroles uitgevoerd op onderliggende contracten van kosten boven de aanbestedingsnorm, om te toetsen of aanbesteding (juist) heeft plaatsgevonden.

Uit onze controlewerkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen die duiden op specifieke aanwijzingen van onrechtmatige lasten als gevolg van fraude.

Controleaanpak continuïteit
Het bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor de periode van twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening.

Omgevingsdienst Regio Arnhem betreft een gemeenschappelijke regeling waarin de deelnemers, bestaande uit de deelnemende gemeenten en de provincie Gelderland, samenwerken ten behoeve van specifieke taken. De gemeenschappelijke regeling is bij wet opgericht en in artikel 10 lid 3 hiervan is geregeld dat de deelnemers te allen tijde zullen zorgdragen dat het openbaar lichaam over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen te voldoen.

De deelnemers kunnen individueel uittreden of de gemeenschappelijk regeling kan worden opgeheven. In beide situaties zijn deelnemers individueel of gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiële gevolgen van deze rechtshandelingen.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken het jaarverslag, bestaande uit de programmaverantwoording de verplichte paragrafen en overzichten, alsmede bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten volgens de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV en de bepaling van en krachtens de WNT.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de Gemeenschappelijk Regeling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de Gemeenschappelijk Regeling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Gemeenschappelijk Regeling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.
Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol vastgesteld door het algemeen bestuur, het controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
- dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van
  - materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur gemaakte schattingen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Elst, 19 april 2023

De Jong & Laan Controle B.V.

Origineel getekend door N.C. van der Wolf MSc RA

Omgevingsdienst
Regio Arnhem